

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
AUGUSZTUS 18.
188. SZÁM.

Szerda

Keményen szorongatják a japánokat a kínai haderők

Bomba és gránátzapor zúdul állandóan Sanghai városára - Végleg megszakadtak Japán és Kína között a diplomáciai kapcsolatok - Franco-párti spanyol kemeket tartóztattak le Marseilleben - Diktatúrára törekedett a meggyilkolt iraki vezérkari főnök

Éles német sajtótámadás Amerika ellen

(BERLIN.) (Reuter.) A nemzetközi eseményekre rendkívül élesen figyelő német sajtó most az angol kormány mellett az amerikai is heves támadásokban részesíti. Az ok Cordell Hull azon nyilatkozata, melyben közölte, hogy az Egyesült Államok mindenkor készséggel rendelkezésre állanak azoknak a délamerikai nemzeteknek, melyek területi épségüket a nyersanyag-szegény népek támadásai ellen megvédeni törekszenek.

Ez a kijelentés Brazília azon kérésére vonatkozott, melyben a délamerikai leg nagyobb állam egy hadiflotta kiépítésére az USA-tól remélt támogatást.

Az Deutsche Allgemeine Zeitung teg napi számában ismételtén foglalkozva az amerikai külügyi államtitkár nyilatkozatával, így ír:

Cordell Hull a „gonosz” nyersanyag-szegény nemzetek felemelésével természetesen Németországról beszélt. Ezzel kettős célt akart elérni. Először az Egyesült Államok polgárai elé varázsolta a német invázió veszedelmét sejtetve, hogy a nyersanyag-probléma tulajdonképpen a Monroe elv veszedelme, másodsor egy szer és mindenkorra meg akarta akadályozni azt, hogy a 70 millió német nemzet gazdasági bajaiból Délamerika segítségével kilábalhasson.

Nyilatkozik ismételtén a hivatalos Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz is.

Amitől féltünk, — írja, — bekövetkezett. A braziliai sajtó Cordell Hull nyilatkozatát úgy értelmezte, ahogy azt a nyilatkozó akarta. A brazil újságok tele vannak a „német veszedelem” emlegetésével, holott a Harmadik Birodalom az amerikai kontinensen a leg-egyenesebb eszközökkel arra törekedett, hogy a fölös nyersanyagokat készpénz vagy gazdasági cikkekként ellenszolgáltatása mellett megvásárolja. Cordell Hull eljárása annál is szomorubb, mert mi-alatt Amerika komoly gazdasági köréi az egyik oldalon

állandóan a bizalom helyreállításának szükségességéről beszélnek, addig a külügyi államtitkár éppen a bizalmatlanságkeltés szolgálatába szegődött.

A kérdéshez természetesen hozzáfűzött az amerikai sajtó is. A Newyork Herald véleménye szerint Berlin tökéletesen félreértette Hull nyilatkozatát. A külügyi államtitkárnak nem volt és nem lehetett szándékában Berlin ellen,

melyhez a barátság szálai fűzik, beszélni. Annál meglepőbb,

de talán megmagyarázhatóbb a német sajtó érzékenysége, mely minden alkalmat megragad az elvitathatatlanul rendezést kívánó gyarmat-probléma fel-színrehozására.

Amerika tudja és tisztában van azzal, hogy a Newyorknak és Washingtonnak címzett támadás tulajdonképpen Londonnak szól és megérti jelentőségét is.

Borzalmas órákat él át Sanghai lakossága

(NANKING.) (Reuter.) Sanghai felett tegnap reggel óta szakadatlanul tart a legelkeseredettebb légiháború és e pillanatban nehéz lenne a beérkezett jelentésekből megállapítani egyik vagy másik harcoló fél fölényét. Tokió 53 lelőtt kínai repülőgépet közöl, ugyanakkor a sanghaji Exchange Telegraph 47 japán légióriás pusztulását jelzi. Ezek a számok még ha túlzottak is, mindenesetre azt jelentik, hogy a harcoló ellenfelek gyors döntésre törekszenek, mert erre mindkettőnek szüksége van. A japán támadó haderő idegen becslés szerint Sanghainál mindössze 6000 ember, de felszerelése messze meghaladja a kínaiak számát. A légihadereő számát 180 gépre teszik és a tankokét 280-ra. A japán hadvezetőség számára kétszeresen fontos tehát, hogy akcióját minél gyorsabban befejezze, még mielőtt a számbeli kínai túlsúly elnyomhatná. Kína számára viszont azért égetően fontos a gyors hadisiker, hogy megelőzze a japán sereg létszámának nagyobbodását s hogy döntő győzelmet mutathasson a nemzeti egység gondolatának szerencsés keresztülvitele érdekében. A két malomköz közlő került engedményes terület sorsa bizonytalan, éppen annyira, mint a küzdelemé. Az egyedül és valóban sajnálatraméltó lakosság, különféle közlések szerint, borzalmas órákon megy keresztül. Állandó ágyutűz és bombatűz fenyegeti. A gyújtóbombák következtében, melyeket főleg a japánok alkalmaznak, a tűz szinte állandósult a szerencsétlen sorsu városban, melynek uccáin alig mozog valaki és melynek üzlethelyiségei kivétel nélkül zárva vannak. Erősen érezhető az élelmiszer és a bankok zárása miatt a pénzhány is. A halálos áldozatok számát e pillanatban még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani,

Ezért higgadtan várja a további sajtófejlendéseket, melyek csak azt igazolják, hogy

Európa jelenlegi helyzete gyökeres újjáépítésre szorul, melyet csak a világ-gazdasági értekezlet minél gyorsabb összehívásával lehet sikerrel megoldani.

Amint ugyancsak Berlinből jelentik, a német külügyi hivatal ez ügyben nem kíván az USA kormányánál interveniálni és ez nagyrészt az amerikai sajtó higgadságának tudható be.

tani, mert eltemetésükről 48 órája senki sem gondoskodik. A tehetősebbek pánikszerűen már napokkal ezelőtt elmenekültek, a visszamaradtak viszont mutatkoznai is alig mernek. Sok helyen már két napja az uccán hevernek a hullák. Az engedményes területeken, bár közvetlen veszély a japán rész kivételével egyiket sem fenyegeti, szintén kedvezőtlen a helyzet. A francia kolónia szén és fűtőanyag, az angol világitás nélkül áll. Az élelmezés is nehézségeket okoz, úgyhogy angol részről komolyan számolnak az evakuálás szükségességével, mely esetben 12-000 angol állampolgár hagyja el a várost. A területek megerősítése a közben beérkezett francia, angol és amerikai csapat-erősítésekkel lázasan folyik, amire annál is inkább szükség van, mert a japán haderők ismételtén kísérletet tettek arra, hogy kiterjedjenek a francia területen való áthatolást. Közben egyre folyik az idegen kolóniák közötti diplomáciai tanácskozás, melynek eredménye minden bizonnyal egy egységes politikai és katonai front kialakulása lesz. A legutóbbi jelentések szerint a kínai csapatok tegnap az esti órákban általános támadást indítottak a japán haderő ellen, amely tekintettel arra, hogy repülőit a nehéz esti látási viszonyok miatt alkalmazni nem tudja, szorongatott helyzetbe került. Sanghain kívül most Nanking is komolyan számol egy légitámadás lehetőségével, amire főleg az adott okot, hogy Hirota japán külügyminiszter állítólag Kavagoe megbízott visszahívására és ezáltal a diplomáciai tárgyalások megszakítására szánta el magát.

(TOKIO.) (Reuter.) Japán politikai körökben komolyan tartja magát az a hír, hogy Hirota külügyminiszter elrendelte Kavagoe japán delegátus ha-

zahívását, ami a diplomáciai tárgyalások megszakítását jelenti. Ugyanez a hírforrás közli, hogy a Konoye kormány minden valószínűség szerint lemond és a miniszterelnökséget Sugiyama tábornok, jelenlegi hadügyminiszter veszi át.

(NANKING.) (Reuter.) A japán légi haderő 6 bombavetője tegnap délután bombázta Nanking légi kikötőjét. A kínai légháborús 3 gépet lelőttek.

(SANGHAI.) (Reuter.) Az általános támadásba áttent kínai csapatok tegnap megszegve a nemzetközi egyezményt, behatoltak a japán engedményes területre és elfoglalták a Honkeu parkot. Ugyanakkor gyilkos tüzet zúdítottak a japán engedményes terület házáira, melyekben óriási károkat okoztak.

(SANGHAI.) (Reuter.) A kínai légi-flotta bombázta a sanghaji kikötőben állomásozó japán hadiflottát és egy torpedóuzót elsüllyesztett, egyet pedig súlyosan megrongált.

(NANKING.) (Reuter.) A kínai pénzügyminisztérium 500 millió dolláros hadikölcsönt bocsájtott ki, melyet egy nap alatt lejegyeztek.

(SANGHAI.) (Reuter.) Az engedményes hatalmak jegyzékben értesítették a japán és a kínai hatóságokat, hogy a jövőben nem tűrik az engedményes területek átrepülését és legyen az a gép bármilyen nemzetiségű, lelővik. Szint-ugy nem tűrik a flotta feletti átrepülést sem a kikötőben.

Cáfol a kínai kormány

(BERLIN.) Az itteni kínai nagykövet hivatalos nyilatkozatot adott, amelyben kategórikusan megcáfolja azt a japán forrásból eredő hírt, hogy a japán légháborús ütegek 70 kínai vadász és bombavető repülőgépet sem misítették volna meg lövegeikkel.

Sanghaji jelentés szerint Womsung vasutvonal mellett tovább tart a kínai és japán csapatok harca.

A japán katonák kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy megakadályozzák a kínai csapatok behatolását a japán főparancsnokság állomáshelyére.

Visszavert japán támadás

Tienscini jelentés szerint a japán csapatok erőteljes offenzívát indítottak be a honkowi arcvonalon. Repülőgépeik heves bombázásba kezdtek ezen a vonalon, de mindezek ellenére

japán hivatalos körök sem jelentenek erről a szakaszról hadászati sikereket. A kínai csapatok halált-megvető bátorsággal állanak ellent a japánok támadásainak és sorozatosan verik vissza azokat.

Meghátárt a japán főparancsnokság

A sanghaji kínai hatóságok hivatalos közleménye szerint a japán főparancsnokság kénytelen volt honkowi székhelyét feladni és azt több kilométerrel hátrább vinni. A kínai csapatok mindenhol sikereket érnek el, több fontos stratégiai ponton sikerült elfoglalniuk a mai nap folyamán.

Ki a felelős a távolkeleti háborúért? (BERLIN.) A berlini kínai nagykövet

hosszas nyilatkozatot adott a németországi lapoknak és a berlini külföldi sajtótudósítóknak a japán-kínai háború okairól. A nyilatkozat szerint a távolkeleti háború kitöréséért Japán felelős, mert több ízben megszegte az 1932-ben létrejött békeszerződés főbb pontjait. A kínai kormány így csak jogos önvédelmi harcot folytat és nem engedí felségjogai nak megsértését. A kínai kormány a nagyhatalmakkal kötött szerződéseinek pontjait, mint eddig is, ezentúl is teljes egészében be fogja tartani és részéről az engedményes területeket a legmesszebb menő katonai és polgári intézkedésekkel fogja megvédeni.

Száz japán bombavetőt rendeltek Sanghaiba

Japán hivatalos jelentés szerint 100 bombavető repülőgépet Sanghai közelébe rendeltek, melyek ma reggel megkezdtek a város bombázását.

Amerika is felkészül

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök megbeszélést folytatott Cordell Hull külügyi államtitkárral a japán-kínai eseményekkel kapcsolatban. A megbeszélés után az elnök több katonai és polgári vezetőt fogadott, akikkel szintén a japán-kínai eseményekről tárgyalt.

Csang-Kai-Sek átvette a fővezérséget

Sanghai jelentés szerint Csang-Kai-Sek marsall átvette a 13-ik kínai hadosztály főparancsnokságát.

A merénylet áldozatául esett Bekir Sidki tábornok korlátlan diktatúrára törekedett

(BAGDAD.) (Reuter.) A Mosszulban Ili Jawad órnagy társaságában agyonlőtt Bekir Sidki iraki vezérkari főnök, amint most kiderült, Irak diktátorává akarta kikiáltani magát.

A halálos golyó nagyraágygásának első állomásán találta. Bekir Sidki ugyanis, ki csak látszólag türe Hikmet Sulejman miniszterelnökségét, hasonló puccsot készített elő, mint 10 hónappal ezelőtt, amikor Jaffar pasát agyonlővette. A nála megtalált iratokból kiderült, hogy a puccsnak e hét végén kellett volna lezárnia és nem kétes, hogy annak kitörése Hikmet Sulejmannak is életébe került volna.

Amint egy későbbi jelentés hírül adja, a kormány teljesen ura a helyzetnek ugyan, de Bekir Sidki terveiről részletesen nem tájékoztatják a nyilvánosságot. Megelégedtek azzal, hogy a halottakat Mosszulból repülőgépen haza hozták és ünnepélyesen eltemették.

Nemzeti tengeralattjárók a közép-tengeren

(ISTAMBUL.) (Reuter.) A Dardanella szorosától délre a nyílt tengeren egy hadianyagot szállító spanyol köztársasági hajót egy spanyol nemzeti zászlót viselő tengeralattjáró 8 torpedó lövéssel elsüllyesztett. A hajó legénységét egy arra haladó Szovjet teherszállító mentette meg. Ez az első eset, hogy nemzeti hajók a spanyol vízterületeken kívül kísérelnek meg támadásokat.

Szigoru rendeleteket adott ki a katalán kormány a rend fentartása érdekében

(BARCELONA.) (Reuter.) Companys elnök tegnap rendeletet irt alá, mely mindennemű uccai felvonulást, gyülekezést és tüntetést egyszer s mindenkorra betilt. A rendelet a napirenden levő anarchista tüntetések megszüntetésére irányul.

Nemzeti spanyol kémeket tartóztattak le Marseilleben

(MARSEILLE.) (Reuter.) Az e hó 12-én elfogott marseillei posta és táviró tisztviselő vallomása alapján további 5 személyt tartóztattak le, kik bevallották, hogy valamennyien Franco tábornok részére végeztek kémiszolgálatokat a valenciai kormány kárára. A kémkedést azzal követték el, hogy minden Valencia felé induló postaküldeményt átkutattak, lejegyezték és az adatokat megbízójuknak egy eddig még ki nem derített személyazonosságú egyénnek

adták át. Innen magyarázható, hogy a nemzetiek az utóbbi időben honnan voltak oly kitűnően informálva a valenciaik számára útnak indított küldemények, hajórakományok stb. felől, mi természetesen óriási előnyt jelentett számukra, mert a rakományokat, melyeknek utvonalt előre tudták, könnyűszerrel feltartóztathatták és elko-bozhatták.

Franco tábornok átvette a baszk-szakaszon harcoló nemzeti sereg vezetését

(HENDAYE.) (Reuter.) A vasárnap megindult északi offenzíva változatlan erővel halad előre. A jelek szerint a nemzetiek a brunetei köztársasági támadások összeomlása és a teureli sikerek után minden erejükkel a santanderi megszállást készítik elő. Amint a Havas iroda közli, Franco tábornok maga vette kezébe a baszk fronton küzdő nemzetiek fővezényletét és min-

den valószínűség szerint rövid időn belül Santander birtokába is jut. Ezt a jósálatot igazolja az a tény, hogy

a köztársaságiak a két oldalról előrenyomuló ellenféllel szemben eddig nemtanúsítottak számottevő ellenállást, úgyhogy azok ugyszólván egyetlen golyó használatával nélkül szállottak meg eddig 42 községet 70 kilométer szélességben és 23 kilométer mélységben.

Annál több átpártolásról érkezik jelentés. Salamanca közlése szerint a legutóbbi 24 óra alatt több mint 1000 felfegyverzett baszk milicista jelentkezett szolgálattételre a nemzetiekkel és jelentette, hogy a santanderi védelmi bizottság már elő is készítette a menekülés útját. Ezeket a híreket még nem erősítették meg, de felűnő, hogy Valencia következetesen hallgat az északi szakaszról.

Santander átadását követelték az élelmiszerhiány miatt tüntető asszonyok

(HENDAYE.) (Reuter.) Santanderben a nemzeti blokádnak köszönhetően magas árakat értek el az élelmiszerek, melyek egyszerűen megfizethetetlenek. A város asszony lakossága emiatt tegnap óriási tüntetést rendezett, mellyel szemben a hatóságok, miután az anyák kis gyermekeikkel karjukon jelentek meg az uccákon, tehetetlenek voltak. Az asszonyok a tüntetés folyamán a város azonnali átadását és ezáltal az élelmiszerek akadálytalan behozatalát követelték.

Levegőbe röptették a santanderi gázgyár tartályait

(HENDAYE.) (Reuter.) Mintegy 30 nemzeti repülőgép tegnap megismételte támadását a kikötő város ellen és bombáival levegőbe röptették a gázgyár tartályait. Súlyos károkat okozott a bombardement a kikötőben is, ahol a leeső lövedékek több haláshajót elsüllyesztettek. A halálos áldozatok számáról nem érkezett jelentés.

Prieto Barcelonába utazott

(ST. JEAN DE LUZ.) (Reuter.) Prieto, a Negrin-kormány hadügyminisztere Barcelonába érkezett, hol Companys elnökkel tárgyalásokat kezdett oly irányban, hogy a valenciai kormány egyes minisztériumait Barcelonába helyezze át. A katalán köztársasági vezetők e terv ellen állítólag egyelőre tiltakoznak, mert komolyan tartanak attól, hogy az amugy is nagyon erős belpolitikai ellentétek emiatt még jobban kiéleződnek.

Angol hivatalos megállapítás a „British Corporal”-ügyben

(LONDON.) Az angol kormány hivatalos nyilatkozatában kijelenti, hogy nem fogadja el a spanyol nemzeti kormány azon nyilatkozatát, hogy a British Corporal nevű angol petróleumszállító hajót köztársasági repülőgépek bombázták volna. Kétségek nélkül megállapítást nyert, — hangsúlyozza az angol hivatalos jelentés, — hogy a hajót nemzeti repülőgépek támadták meg és bombázták.

Többmillió kölcsönkötvény-hamisítást lepleztek le Bukarestben

(BUCURESTI.) Az ilfovi ügyészség szenzációs ügyben kezdett nyomozást a Közadósságok vezérigazgatóságának feljelentése alapján. Ezek szerint az 1934-es kölcsönkötvényeket — többmillió értékben meghamisították és a hamisítványokkal millió befizetéseket eszközöl-

tek. A hamisítás úgy történt, hogy az egyszer már fizetésre felhasznált bonokat ismeretlen tettesek újra felhasználták erre a célra. A nyomozás a szenzációs bűnügyben tovább folyik és előreláthatólag még érdekes fordulatok lesznek.

A francia kormány álláspontja Palesztina felosztása ügyében

(LONDON.) Az Evening Standard c. angol lap hosszabb cikkben foglalkozik a palesztinai eseményekkel. Közli a francia kormány emlékiratát Palesztina felosztása ügyében. A francia kormány emlékirata hangsúlyozza, hogy Anglia amelynek hosszas gyakorlata van a

gyarmati és mandatárius politikában, a jelen esetben is valószínűleg a legkielegítőbb módon fogja megoldani Palesztina felosztásának ügyét. Azonban a francia kormány csodálkozásának ad kifejezést, hogy ebben az ügyben London és Páris között semmiféle előzetes megbe-

szélés nem történt. Franciaországot an-nál is inkább érinti Palesztina felosztási terve, amennyiben Szíria és Palesztina között úgy politikai, mint gazdasági kapcsolatok állanak fenn. Az emlékirat újból hangsúlyozza, hogy Angliának teljes jogában áll saját belátása szerint dönteni ebben az ügyben, de Franciaország sérelmezi, hogy a Népszövetség elé terjesztett angol emlékiratban foglal-takról semmiféle előzetes baráti megbeszélés nem történt Páris és London között.

A francia kormány emlékirata, — fejezi be cikkét az Evening Standard, — mély megütközést keletett az angol mértékadó körökben.

Lansbury közép-európai körútra indul

(LONDON.) Lansbury, az angol munkáspárt elnöke úgy nyilatkozott, hogy a közel jövőben Lengyelországba, Csehszlovákiába és Ausztriába szándékszík utazni. A munkáspárti vezér Rydz Smigly marsallal óhajtat megbeszélést folytatni aktuális kérdésekről, ismertetve egyúttal Hitler és Mussolinival folytatott megbeszéléseit. Ezután az osztrák kancellárral, Schuschnigggal, fog politikai eszmecserét folytatni.

Felborult a teherautó, hét utas súlyosan megsérült

(BUZEU.) Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este a buzeui országúton. Lica Alexandru fuvaros Cislau felé haladt teherautójával, ahol a katonai előkészítőknek szállított különböző munkaanyagot. A Ginta erdő közelében levő szertintinen a gépkocsi nekiment egy fának, felborult és teljesen szétzu-zódott. A tíz utas közül 7 súlyosan megsebesült, a sofőr eltűnt a szerencsétlenség után. A súlyosan sérülteket beszállították a közeli kórházba, az eltűnt gépkocsivezető ellen körözölevelet adtak ki.

Dolgozik a turkmeniai vészbíró

(MOSZKVA.) (Reuter.) A Pravda meg erősíti a Turkmeniskaja Iskra azon híradását, hogy a turkmenistáni szovjet vezetőséget, mintegy 28 személyt, egy Moszkvából kiküldött repülő vészbíró-ság elmozdítva helyéről perbe fogta, halálra ítélte és kivégeztette.

Kivégezték Chodsajevot és Karimovot

(MOSZKVA.) (Reuter.) A szovjet turkmenistáni népbiztosok tanácsának elnökét és elődét Karimovot és Chodsajevot nemzeti ellenforradalmi tevékenység, kémkedés és szabotázs vádjával kivégezték. Abdullah Karimovnak, a legrégibb szovjet harcosnak sorsa egész Orszországban általános megdöbbenést váltott ki.

A braziliai nemzeti mozgalom első halottai

(RIO DE JANEIRO.) (Reuter.) Camposban a braziliai nemzeti egységpártiak egy tüntető felvonulásánál a karhatalom és a tüntetők között összetűzés támadt, melynek folyamán a karhatalom fegyverét használta és 12 személyt megölt. Az esemény Braziliában óriási izgalmat váltott ki.

— Erdőtűz. Bukaresti jelentés szerint Brancoveanu herceg Stefanesti ilfovmegyei község határában lévő erdeje tegnap este meggyulladt. A fővárosi tüntetők azonnal a helyszínen termettek és megkezdték a hatalmas tűz eloltását.

— Petróleum-források fedeztek fel Olténiaiban. A Gazeta jelentése szerint Olténiaiban több petróleum-forrást találtak. A kirendelt mérnökök tovább folytatják kutatásaikat.

Ruhájának

eredeti színét visszavár-
zsolja, gyümölcs, festék
és zsírtartókat a legna-
gyobb szakértelemmel
távolít el a

A kolozsvári pénzügyi kerülethez tartozó kilenc vármegyében átlagosan 110 százalékkal emelték fel az idei adókat

Kolozsmegyében 132, Máramarosmegyében pedig 436 százalékkal nagyobb az idei adókiutalások összege, mint a tavalyi - Fizethet-e a péterfalvi papirgyár tízennyolcmillió lej, a Hangya Szövetkezet pedig két és félmillió lej védelmezett jövedelem után adót? - Az adózók kéri: hozzák nyilvánosságra a többi országrészek adóstatistikáját is!

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az idei adókiutalásokkal kapcsolatosan az összes érdekelt részéről csaknem kivétel nélkül feltűrt panasz nemcsak hogy nem ült el, hanem széles körben fokozódik. Az adófizetők, akik teherbíróképességük végső megfeszítésével tettek eddig is eleget állampolgári kötelezettségeiknek, joggal remélték, hogy az adófelelbezési bizottságok orvosolni fogják az adómegállapításokkal kapcsolatos sérelmeiket és keretek közé szorítják az államkincstár képviselőinek gyakran túlzott igényeit. Nem így történt azonban a gyakorlatban és az adófizetők, elsősorban a kolozsváriak kellemetlenül tapasztalhatták, hogy az adófelelbezési bizottságok elutasítva jogorvoslat kereső felelbezéseiket, változatlanul meghagyták a múlt évekhez viszonyítva 100-200, sőt egyes esetekben 300 százalékkal is fel-emelt adóösszegeiket.

A KOLOZSVÁRI PÉNZÜGYI KERÜLETBEN ÁTLAGOSAN 110 SZÁZALÉKKAL EMELTÉK FEL A TAVALYI ADÓKAT

A kolozsvári pénzügyi kerülethez kilenc vármegye tartozik és ennek a kilenc vármegyének lakosait: kereskedők, iparosok, szabadfoglalkozásúak, mezőgazdák, háztulajdonosok és a többi társadalmi osztályokhoz tartozók átlagosan 110 százalékkal több adót

lesznek kénytelenek fizetni az 1937-38. költségvetési évben, mint a megelőző esztendőben. Ez a százalék a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kilenc vármegye minden adófizető polgára több mint kétszer olyan nagy mértékben lesz köteles hozzájárulni az állami közterhekhez, mint a megelőző évben.

KOLOZSMEGYE A LEGNAGYOBB ADÓFIZETŐ

A kilenc vármegye közül Kolozsmegye áll az élen, ez a megye fizeti a legtöbb adót. Míg a megye az 1936-37. költségvetési évben 54.405.611 lej adót fizetett, addig az idei 1937-38. költségvetési évben a megye lakosságára kirótt adók összege 126.183.356 lejre emelkedett, százalékosan 132 százalékkal többre, összegben pedig 71.777.745 lejjel többre, mint a megelőző évben. Ha elismerjük is, hogy Kolozsvár Erdély fővárosa és Kolozsmegye ipari és kereskedelmi szempontból is vezet a pénzügyi kerülethez tartozó vármegyék között, mégis szembeötlő az az aránytalanság, amellyel Kolozsmegye polgárainak kereskedelmi és iparvállalatainak, szabadfoglalkozású lakosainak adósszegét ebben az évben felemelték. A kerületi pénzügyi felügyelőség hivatalos kimutatása szerint az adóösszegek vármegyék és évek szerint a következőképpen oszlik meg:

	1936-37	1937-38	Többletösz.	Emelés	
Kolozsmegye	54.405.611	126.183.356	71.777.745	132	százalék
Alsófehérmegye	11.907.255	48.499.370	37.587.115	337	százalék
Biharmegye	43.764.409	83.973.385	40.208.976	92	százalék
Szatmármegye	42.075.363	61.915.380	19.840.017	47	százalék
Tordamegye	15.843.980	31.751.000	19.908.820	167	százalék
Szamosmegye	1.949.539	4.616.491	2.666.952	147	százalék
Szilágymegye	14.835.869	21.499.135	6.663.266	45	százalék
Máramaros „	3.278.500	17.383.700	14.393.700	430	százalék
Naszódmegye	4.068.668	6.008.300	1.939.632	47	százalék

A táblázat egyik megdöbbentő ténye, hogy Máramaros megyében, amelynek egyes vidéke tényleg az ország legszegényebb része és ahol a kedvezőtlen éghajlati és termelési viszonyok következtében gyakran inséges gabonát, ingyen vetőmagot kell szétosztani a lakosok között, majdnem 500 százalékkal emelték fel az idei adókiutalás során a fizetendő adók összegét. Nagyon is kétséges, hogy a jelenlegi gazdasági és pénzügyi viszonyok. kereseti lehetőségek mellett ezt a hatalmas arányban felemelt adóösszeget az

adókincstár képviselői tényleg be is tudják hajtani a vármegye sok tekintetben nélkülözö lakosságától.

Tárgyalogossággal állapítható meg, hogy az idei adókiutalásoknál a kincstár képviselői túlléptek a célon és nem számoltak a lakosság jövedelmi és kereseti viszonyaival és teherképességeivel. A kivetett hatalmas adóösszegek valószínűleg csak papirostételek maradnak, amelyeknek birtokában kiméletlen behajtás és az árverések sorozatának fogantatásával sem fog jutni az államkincstár.

Két jellemző adat

Nem szándékunk az idei adókiutalásokkal kapcsolatosan kisebbségi sérelmet kovácsolni, de mégsem mellőzhetjük annak kidomborítását, hogy az idei adómegállapításokkal kapcsolatosan a kisebbségi vállalatok elsősorban voltak azok, amelyeknek adóösszegeit jelentősen felemelték. Csak jellemzésül említjük meg, hogy a Péterfalvi Papirgyár Részvénytársaságot, amely az elmúlt évben 1.656.484 jövedelem után adózott, folyó évben 18.545.000 lej védelmezett jövedelem után adóztatták meg. A Péterfalvi Papirgyárról közismert, hogy nem a leghasznosabb vállalatok egyike, fizetési képesség, kényszeregyezség, tulajdonjogban beállott változás, átmeneti kényszerszünet voltak azok az állomások, amelyek után a vállalat új, friss tőke bevonásával újlag megkezdette működését. Azt hisszük, hogy a vállalatnál érdekelt tőkecsoport volna a legboldogabb, ha a

papirgyár működése olyan hasznosná válnék, hogy 18 milliót meghaladó jövedelem után adózhatna...

Másik jellemző tünet, hogy a Hangya Szövetkezetet, amely a múlt évben 249.800 lej jövedelem után fizetett adót, az idén 2.286.000 lej védelmezett jövedelem után adóztatták meg. A Hangya Szövetkezet közismerten a falusi lakosság részére az elsőrendű nél-

külözhetetlen közszükségleti cikkek beszerzését és szétosztását eszközli, a kisembereken, mezőgazdákon segít tevékenységével és működésével nem a haszonszerzésre fekteti a fősúlyt, hanem a kollektivitás érzésének kimélyítésére. Altruisztikus célkitűzéssel dolgozó szövetkezet, amelynek tagjai és érdeklői évek hosszú sora óta nem kaptak osztalékot, a bejegyzett üzletrészek után munkanélküli jövedelmet... A Hangya Szövetkezet vezetői is megelégedettek lennének, ha a szövetkezet forgalma olyan nagyarányú és hasznosító volna, hogy két és félmillió lej jövedelem után tenné lehetővé az adó megfizetését.

SZÉTFOSZLÓ REMÉNYEK

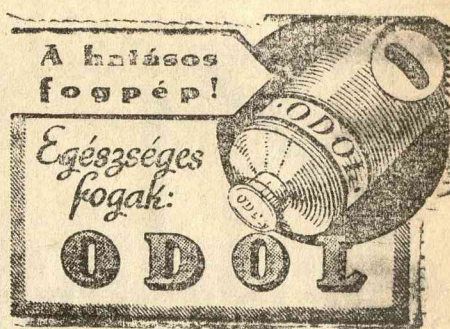
A felsorolt kilenc vármegye lakosai, kereskedelmi és iparvállalatai, adófizetői, a kivető bizottságok túlzott megállapításai és a felelbezési bizottságoktól remélt jogorvoslat reményeinek szétfoslása után most már csak abban bizhatnak, hogy Cancicov pénzügyminiszter realis keretek közé szorítja vissza a többszáz százalékkal felemelt adóösszegeket és olyan arányban állapítja meg az adóösszegeket, az állami közterhekhez való hozzájárulás kötelezettségét, amely összegek megfizetését az adózók jövedelme, teherbíróképessége ténylegesen lehetővé is teszi...

KIVÁNCSIK VAGYUNK A TÖBBI VÁRMEGYÉK ADÓSTATISZTIKÁJÁRA

Nem bizalmatlanság és nem is rosszindulat a kolozsvári pénzügyi kerülethez tartozó kilenc vármegye lakosai részéről megnyilvánuló az az óhaj: vajjon hasonló arányban emelték-e az ország többi részében is az adókat? Nem vonja senki kétségbe az adókiutaló bizottságok elfogulatlan, részrehajthatatlan eljárását, de már az összehasonlítás lehetősége és az érdekes tanulság levonhatása is indokoltá tenné: hozzá nyilvánosságra a pénzügyminisztérium a régi királyság vármegyéinek, de első sorban a főváros ideai adókiutalási statisztikáját is és a kimutatás közlésével oszlassa el a lelkekről azt a nyugtalanító érzést: vajjon Erdély és a csatolt területek lakossága nem szenvedett-e hátrányt az ideai adókiutalásaival kapcsolatosan?

Nagy Lajos.

— Hadihajók és katonai repülők fogják őrizni a francia kereskedelmi hajókat. Tuniszból jelentik: A francia tengerügyi hivatal elhatározta, hogy a Földközi tengeren haladó összes francia kereskedelmi hajókat hadihajók, vagy katonai repülőgépek fogják kísérni, hogy lehetetlenné tegyenek ellenük minden idegen gőzösök, vagy repülőgépek részéről jövő támadást.

Rendel kérünk a városi közoráknál!

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Ha feltennők a kérdést, hogy mi az, ami az olvasónak és az újságíróknak egyaránt a legtöbb gondot okozhat a városban, alighanem ezt felelné: A városi közorák kérdése. Mert tulajdonképpen nem nagy dolog, hanem inkább kellemetlen, hogy a lapok bármennyit is foglalkoztak ezzel a bagatell-kérdéssel, az illetékesek mégsem intézkednek megfelelőképpen.

Kezdjük talán ott, hogy ezelőtt néhány hónappal, — úgy, ahogy — rend volt a közorák körül. Addig ugyanis az volt a rendszer, hogy minden hónapban egy-egy hétre leszerelték az órákat és elvitték javítani. De azután az órák mégis csak visszakerültek régi helyükre. Mint mondtuk, tehát ez volt a helyzet úgy a városházi, mint a postai villamos órákkal. De megszoktuk már, hogy minden rend megváltozik egyszer s így nem is lepődünk meg, hogy mindkét órát egy napon szerelték le. Csak vártuk, hogy mi lesz.

Es megkezdődött a furcsa színjáték. Eleinte hetekig üresen tátongott az órák helye, majd páratlan humorérzék-ről tanuskodva, például a postánál hatalmas „békebeli” rugós falórát függesztettek ki, míg a városházi óra helye továbbra is üresen maradt. Később pedig az volt a helyzet, hogy ezt az ósaka „dragacsot” egyik nap leszedték, másik nap ismét feltették. Így folyt a játék a járókelők türelmével napokon keresztül. Azután ezt az órát is végleg eltávolították és jelenleg a szokás hatalmától hajtva, hiába tekerjük a nyakunkat a posta előtt, mindig csak az üres kapuboltozat ásit az óra helyett.

Ideje volna már véget vetni ennek a dolognak. Mert nehezen hihető, hogy a város polgárai által fizetett hatalmas adóösszegekből nem jutna fedezet a villanyórák rendbehozására.

Letartóztatás után — szabadlábrahelyezés bizonyították hiánya miatt

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A helyi rendőrség a napokban vette őrizetbe Fülöp Gyula és Dascal Zizi helybeli lakosokat, akiket azzal gyanúsítottak, hogy folyó hó 9-én a helyi vasútállomáson egy utas zsebéből kilopták a pénztárcát. Az ügyészség az ügyet dr. Breban Emil szolgálatos vizsgálóbírónak osztotta ki. A vizsgálóbíró, miután megállapította, hogy az őrizetbe vett egyének ellen nincs semmi bizonyíték, elrendelte szabadlábrahelyezésüket. Dr. Breban Emil határozatát Ciugudeanu Marius ügyész is tudomásul vette és nem felelbezett.

— Franyó Zoltán jubileuma. Franyó Zoltán, a neves bánsági író és újságíró irodalmi működésének harmincadik és születésének ötvenedik évfordulóján a Temesváron megjelenő „6 órai Újság” igen tartalmas, kettős, külön, ugynevezett jubiláris számot adott ki, amelybe az illusztris író-szerkesztőn kívül, Sárkány Gábor, a kisebbségi Újságírószervezet országos elnöke, George M. Ivanov, a bánsági román sajtószervezet vezetője, Tibor Hugó, Pompiliu Serbescu, Endre Károly, Kubán Endre, Simonics Henrik, Gárdos Sándor, Győri Illés István, Conot Mina-Lerca, Lendvai Jenő, Kotsiner Sámuel és mások irtak magyar, román és német nyelvű emléksorokat és értékes közleményeket a kitűnő publicista nagy irodalmi érdemeinek elismeréséül.

1000 pár cipőt minden számban halatlan olcsó árban kiárúsítunk.

EL-KA

cipőüzlet. Calea Regele Ferdinand No. 16.

ria: EDWARD BULWED

65.

— Kérdés, vajon egy és ugyanaz a Margrave, akit én ismerem és akiről ön beszél?

— Mindjárt elmondok az ismertetőjeleket, akkor nem tévedhetünk. Az olyan ragyogó, gyönyörű szép fiatal embert nem lehet olyan könnyen összetéveszteni mással. Nehány hét alatt meghódította egész Páris. Nagyszerű lakást rendezett be egy előkelő palotában, de csodálatosképpen csupa sarlatánt, spiritisztát, jósnőt gyűjtött magaköré. Hat hónapig tartotta lázban a várost, aztán nyomtalanul eltűnt. Azt beszélték róla, hogy Keletre utazott, ott jobb talajt találhat különös kedvtelésének.

— És miért irigyelte, ha szabad kérdeznem?

— Mert tudta élvezni az életet.

— Mit mondtak róla Párisban? Kinek tartották?

— Sok mindent hallottam róla. Az emberek találgattak, kombináltak, kigondoltak mindenfélét. Egy angol mondta a legvalószínűbbet róla. Mikor meglátta Margravet, felkiáltott: „Louis Grayle! Mintha feltámadt volna! Ez a fiatalember csak a fia lehet.”

— Annak a Louis Graylenek, akit Aleppóban állítólag megöltek?

— Annak. Az öreg Grayle külön volt. Óriás vagyonra tett szert, de ugyáltszik, gyűlölte fiát, mert olyan keveset hagyott rá, hogy alig jöhetett számba az örökség az igazi vagyonhoz képest. Azt beszélték róla, hogy volt egy második törvénytelen fia is és állítólag arra hagyta volna az oroszlánrészt. Margrave elmondta mindazoknak, akik származása iránt érdeklődtek, hogy törvénytelen gyermek, apját sohasem ismerte, de mikor nagykorú lett, egy ügyvéd által igen nagy pénzüsszeget juttatott kezeihez, úgy, hogy gondtalanul élheti világát.

— Igen, ezt én is hallottam annak a fiatalembernek a szájából. Akkor hát ugyanegy Margravet ismerünk mindketten. Mikor tűnt fel Párisban és mikor tűnt el ismét? — kérdeztem kíváncsian.

— Pontos dátumokat nem tudnék mondani, — hangzott a válasz, — de körülbelül velem egyszerre hagyta el Páris.

Vendégem megmondta, hogy mikor utazott el. Elsápadtam. Nemsokára azután láttam az árnyékot a falon.

Aztán más dolgokról beszélgettünk, majd elbucszott a fiatal porosz. Én még sokáig ültem tűzhelyem mellett és néztem az ugráló, táncoló, mohó lángnyelveket.

Váratlan vendég

Teltek-múltak a hónapok, tavaszra nyár jött, nyárra tél. A gazdálkodás szünetelt, tudományos művem, egész életem munkája elvesztette rátnézve érdekességét, mert már nem élt bennem a régi, megdönthetetlen meggyőződés az ember tiszta anyagiasságáról. Feleségem még mindig betegeskedett és én még mindig ki voltam tiltva szobájából. Anyósom és a kis Amy ápolták felváltva. Sőt hozzám is költöztek Faber barátommal együtt, hogy mindig kéznél legyen az orvosi segítség, ha esetleg szükség volna rá.

Anyagilag igazán jól álltam, sőt mérhetetlen arányokat ölthetett volna vagyonom, ha feléled bennem a kincs-vágy. Mert tanulmányoztam a sziklában talált aranyat és igen gazdag forrást fedeztem fel. De én ösztökélt semmi a vagyonszerzésre. Minek?

(Folytatjuk.)

Sport

Magyarország-Ausztria mérkőzés lesz ma a Horthy-Kupában

(BUDAPEST.) A Horthy vízipólókupában ma a következő mérkőzések lesznek: Belgium—Németország, Hollandia—Franciaország, Ausztria—Magyarország. Utóbbi mérkőzés rádióközlése este 7 óra 20 perckor kezdődik. Ugyancsak ma tartják meg a következő magyar bajnoki uszónversenyeket: 200 m-es hölgy gyorsúszás, 400 m. gyorsúszás, 100 m. hölgy hátúszás, 3x100 m. ifjúsági vegyes-staféta. A Horthy Ku-

pában hétfőn pihenő nap volt, az első két forduló után a Kupaversenyek állása a következő:

1 Magyarország	2 2 — — 11 1 4
2 Belgium	2 1 1 — 6 5 3
3 Németország	2 1 — 1 4 4 2
4 Hollandia	2 1 — 1 3 9 2
5 Ausztria	2 — 1 1 4 6 1
6 Franciaország	2 — — 3 6 —

Az MSE nyerte az országos vízipólóbajnokságot

(NAGYSZEBEN-SIBIU.) Az országos vízipólóbajnokság döntő mérkőzéseit tegnap délután játszották le. A bajnokságot az MSE csapata nyerte, a KAC a negyedik helyen, az U az ötödiken végzett. Tegnap eredmények:

Viforul Dacia—ILSA 5:1 (3:1). Szép játék a temesváriak elbizakodottan állottak ki a mérkőzésre s ez okozta súlyos vereségüket.

Universitatea—HTV 3:2 (2:0). Kemény játék után győzött az egyetemi csapat.

UDR—Vulturii 4:3

(Resica-Resița.) A nemzeti birkozó-bajnokság keretében vasárnap rendezték meg az UDR—Vulturii mérkőzést, melyet erős küzdelem után az UDR nyert meg 4:3 arányban.

(DUBLIN.) A második kir-magyar öklívívómérkőzést az irek 10:6 arányban nyerték meg.

(Nagybánya-Baia Mare.) Tricolor—Aurum 4:1 (2:1).

(Sepsiszentgyörgy-Sft. Gheorghe.) Klinger—IAR Brassó 6:1 (3:1). ACFR—SMTE 4:1 (2:1).

(Resica-Resița.) UDR—BOHN Zsombolya 5:1 (2:1).

(Nagyvárad-Oradea.) Crisana—Vasas 2:0 (1:0). Góllövők: Pintea II. és Szőke.

(TOKIO.) A japán uszóbajnokságokon a 400 méteres gyorsúszást Makins nyerte 4 p 50.8 mp.-cel az amerikai Medica előtt, akinek ideje 4 p 51 mp. — 100 m. mellúszás: 1 Koike 1 p 13.6 mp. 2 Hamuro 1 p 13.6 mp.

(PRÁGA.) Sparta—Zsidenice 2:1 (2:1). A cseh labdarugóbajnokság első őszi mérkőzése.

(POZSONY.) Bratislava—Slavia Prága 3:2 (1:1). Bajnoki. A bajnokcsapata Slavia veresége meglepetés.

(KAUNAS.) Rapid—Kaunas 3:2.

(LONDON.) Az angol-német atlétikai verseny, melyet az angolok két ponttal nyertek, kitűnőbb eredményei a következők: 100 yard: 1 Swezzney angol 9.9 mp. Távolugrás: 1 Long német 740 cm. Súlylökés: 1 Wölke német 15.98 m. Magasugrás: 1 Weinkotz német 190 cm.

(PÁRIS.) A nemzetközi öklívívószövetség hivatalos közleményt adott ki, mely szerint az amerikai Braddockot megfosztotta világbajnoki címétől, mert nem állt ki Schmeling ellen. — Jelenleg tehát nincs nehézsúlyú világbajnok.

A KMSC vándordíjas országúti kerékpárversenyének (Kolozsvár—Bánffyhyunad és vissza) eredményei a következők: 100 km. 1 Simon Sándor 3 óra 32 perc, 2 Csergő József 3 óra 32 perc 01 mp. — 50 km. 1 Oniceanu N. 1 óra 36 p, 2 Toroczko Mihály 1 óra 36 p 01 mp. 3 Regőczy István 1 óra 37 per 02 mp. — 30 km.: 1 Debrungro Ernő 1 óra 05 p, 2 Henecs Lajos 1 óra 05 p 02 mp. 3 Gálffy Viktor 1 óra 08 p 01 mp.

(Nagyvárad-Oradea.) Az egyik helyi lap által rendezett 18 km.-es városkörüli kerékpárverseny a brassói Timkó József nyerte meg 53 perces idővel 120 résztvevő közül. Csapatversenyben a Crisana győzött az AMTE előtt.

(PLOESTI.) Unirea-Tricolor—Prahova 3:0 (2:0). Tricolor—Mica Brad 6:3 (4:1).

A magyar atlétikai bajnokságról vasárnap elmaradt hármassugró versenyt hétfőn tartották meg és azt nagy meglepetésre és kitűnő teljesítménnyel a Pécsi AC persenyzője, Horváth nyerte meg 14.56 m-es ugrásával.

A japán uszóbajnokságok további kitűnő eredményei: 100 m. hátúszás: 1 Kiefer USA 1 p 07 mp. 200 m. gyorsúszás: 1 Hamuro 2 p 40.4 mp. 1500 m.: 1 Tackamasi 19 p 37.8 mp.

A szeptember 6-iki belgrádi román-

KAC—HTV 8:2 (4:2). A KAC nagyszerű játékkal lehengette ellenfelét Kiss (7) és Csizmas gójaival.

MSE—Viforul Dacia 4:1 (2:1). Az MSE főlényes tudása szerezte meg a bajnoki címet. A Viforul Dacia az utolsó előtti percben, amikor az MSE már 4:1-re vezetett, kivnval a medencéből és otthagytta ellenfelét, ami nagy botrányt keltett.

A végleges bajnokság a következő: 1 MSE, 2 Viforul Dacia, 3 ILSA, 4 KAC, 5 Universitatea, 6 HTV.

jugoszláv labdarugómérkőzés vezetésére a jugoszláv szövetség Krist, Bauwens és Beranek bírókat ajánlotta a román szövetségnek, mely valószínűleg a cseh Krist mellett fog dönteni.

SCHMELING, a német nehézsúlyú öklívívóbajnok Amerikába utazott, hogy végignéze a Louis—Farr világbajnoki elődöntőmérkőzést.

A budapesti BEAC uszónak és vízipólócsapatának romániai túrája véglegessé vált. A magyar együttes szeptember 1 és 14-ike között Temesváron, Nagybányán, Nagyváradon, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Bucurestiben fog versenyezni.

Díjtalan engedik be a közönséget Bucurestiben az augusztus 21 és 22-ik napjain rendező országos atlétikai bajnokságokra, amivel az atlétikai szövetség az atlétikának akar propagandát csinálni. A bajnoki versenyeket az ONEF stadionban rendezik meg.

Kovács József, a kitűnő magyar gátfutó augusztus 22-én Párisban versenyez, ahol a 400 m-es gátfutásban revansot fog adni az amerikai Pattersonnak.

A KMSC vezetősége, tekintettel a vasárnap Román-Kupa mérkőzésre, felhívja az alatt felsorolt játékosokat, hogy pénteken feltétlenül jelenjenek meg az edzésen: Chendrea, Stir, Cheh, Fazakas, Santa, Poklóssy, Gergely, Tóth, Uiesiu, Kovács, Barabás, Coroian, Stir II. és Szilágyi József.

Teke-sport

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A nemzeti bajnokság újabb eredményei:

Csapatverseny: Victoria Nagybánya 783 és 716 pont, Avram Jancu Kolozsvár 872 és 750 pont, Soimii Kolozsvár 705, Venus Bánffyhyunad 761 és 687, Ardealul Kolozsvár 765 pont.

Egyéni verseny: UEC Kolozsvár: Almasan F. 151, Bányai R. 146, Lemnean J. 140 pont. CFR Kolozsvár: Chirca V. 132, Merentiu V. 124, Potra J. 124, Fekete A. 117 pont. Victoria Kolozsvár: Fodor V. 129, Echo Kolozsvár: Csepregi F. 133, Lazar C. 146 pont. Remény Kolozsvár: Gyurka A. 115, Grafi J. 104 pont. Ardealul Kolozsvár: Dumbraveanu F. 137, Spatarean Gh. 129, Banutiu F. 126, Chirca E. 121, Jucan D. 114 pont. Venus Bánffyhyunad: ifj. Varga J. 140, Kohn M. 132, Gurzó E. 128, Friedmann A. 128, dr. Timár F. 123, Bondi St. 121, Kacsá F. 114, Lőb Z. 114, Abramovszky L. 100 pont.

(SZÁSZFENES-FLORESTI.) A tűzoltók csapata vasárnap meleg baráti szeretettel látta vendégül a kolozsvári Matador csapatát, melyet Fluera elnök 16 tagu csapata élén a Lungu-pályán üdvözölt. A két csapat közti revánsmérkőzést a Matador nyerte meg 204—172 ponttal. A mérkőzés után a vendéglátók kedélyes hangulatban lefolytat bankettet rendeztek a Matadorok részére.

A kolozsvári kerületi szövetség közleményei. A játékszabályok 25-ik pontja értelmében felhívjuk az Echo elnökségét, hogy a Vármege Kupát, továbbá a Harigitha elnökségét, hogy a Kerületi Kupát augusztus 20-ig adják át a kerületi vezetőségnek. Cluj, 1937. augusztus 13-án. Olvashatatlan sk. elnök h., Fodor sk. főtitkár.

A nemzeti tekebajnokság újabb eredményei. Csapatverseny. CFR kolozsvári 703 p., Amateure Kolozsvár 735 p., Remény Kolozsvár 649 p., Hagibbor Kolozsvár 562 p., Minerul Egeres 617 p., Unirea Zilah 801 p., Victoria Nagybánya 783 és 716 p. — Egyéni verseny. Ardealul Kolozsvár 100 p., Ardelean C. 104 p., Minerul Egeres: Girces V. 131 p., Tecar V. 136 p., Cristea A. 116 p., Flora I. 146 p., Fábian István 135 p., Husek V. 110 p., Tinnis E 94 p., Transilvania Kolozsvár: Venczel I. 131 p., Susmann I. 123 p., Albou A. 118 p., Antal I. 113 p., Turós I. 96 p., Grater F. 109 p., Hagibbor: Havas A. 110 p., Mihályi I. 108 p., Steinberger A. 108 p., Solid Kolozsvár: Hadnagy C. 132 p., Kutlic N. 140 p., Kovács B. 135 p., Echo Kolozsvár: Lazar C. 146 p., Csepregi Ferenc 133 p., Hegedűs I. 142 p., Fehér F. 127 p., Dobos B. 147 p.

Soimii—Meteor mérkőzés lesz augusztus 17-én a Valkai pályán.

Rádió

SZERDA, augusztus 18.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13: Hírek, sportjelentések. 13.10: Lemezek. 14.10: Hírek, előadás. 15: Hírek. 19: Vidám tánclemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11.20: Feloivasások. — 13.05: Zenekar. 13.30: Hírek. 14.45: Ének. 15.40: Hírek. Előadás. 18: Csevegés, lemezek. 19.20: A „Horthy-kupa” vízipóló körmérkőzés keretében Magyarország—Belgium csapatának mérkőzése. 20.10: Zenekar. 20.35: Külügyi negyedóra. 20.50: Szabadtéri zeneünnepe. 23: Hírek, cigányzene. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 20.10: Szalonzene, hírek.

Budapest II. 19.20: Zenekar. 20.10: Feloivasások. 21: Hírek. Jazz zene.

Bécs. 8.10: Lemezek. 13: Szórakoztató zene. 15: Szoprán és tenorlemezek. 18.10: Zongorahangverseny. 18.20: Hegedűverseny.

Varsó. 7.15: Egyházi énekek. 7.30: Lemezek. 13.25: Könyvi zene. 17.15: Mendelssohn dalok. 18: Énekgyűjtés, zongorakettős. 19.15: Lemezek.

Társaság

(A cluji Festő- és Mázolómunkások f. hó 20-án, pénteken este 6 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak.)

(A cluji Faipari munkások f. hó 18-án szerdán este 7 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak.)

Directiunea Școalei de ucenici industriali si comerciali a Municipiului Cluj, Str. Moldovei Nr. 2.

HIRDETMÉNY

A cluji városi iparos és kereskedő tanonciskolába való beiratkozások 1937—38. tanévre szeptember 1-én kezdődnek és szeptember 15-éig tartanak. Ezen idő alatt minden munkaadó köteles insását beírtni, miután utólagos beiratásokat csak orvosi bizonyítvány alapján fogadjunk el. Beíratási díj 350 lej. A beiratkozások sorrendje a következő: Szeptember 1—6-ig az I. osztályba iratkozó tanulók kötelesek jelentkezni. Szeptember 7, 9, 10-én a II. osztályba iratkozók jelentkeznek. Szeptember 11—13-án a III. osztály tanulói iratkoznak be. Szeptember 15-én azok a beiratkozásra folyik, akik az inasiskola kereskedelmi tagozatát látogatják. A szeptember 15-ike után leszerződő tanoncok kötelesek a szerződés aláírását követőleg azonnal beiratkozni. 1937. október 1. után pedig nem iratkozhatnak senki többé az iskolába. A javítóvizsgák ideje szeptember 3, 4, 6 és 7-én délelőtt 11—12 és délután 4—6 között tartanak meg. Az abszolváló vizsgák ideje az intézet titkárságánál tudhatók meg. Az előadások 1937. október 1-én délután 3 óra kor kezdődnek az iskola épületében, Str. Moldovei Nr. 2.

Az inasukat be nem írató munkaadókat súlyos pénzbüntetéssel sújtják. Ezuttal is ajánljuk a tanoncoknak, hogy sapkájukat az iskolában levő minta szerint rendeljék meg és a szokásos karszámot varrják fel.

Az igazgatóság.

— Újabb változások a szovjetnél. Moszkvából jelentik: Semen Ticesnko-vot, kinevezték közegészségügyi népbiztosnak, míg Vasile Vacrucev iparügyi népbiztos lett Jukov helyett. Sergiev volt népegészségügyi biztos viszont más beosztásba került.

Kívénült pincérek menedékvára

Közel háromnegyed százada működik a „Pincér Egylet”

A vendéglátóipari munkások mulatni készülnek. Azok, akik máskor — hogy úgy mondjuk, — „szünetelő alanyai” a mások mulatásának, most maguk is szórakozni akarnak. Ha csak egyszerűen a szórakozásról lenne szó, őt szimpla sorban adnánk hirtelen. Am a vendéglátóipari munkások mulatása nagyon komoly, nagyon humánus ügyet van hivatva szolgálni. Minden egyes bani, ami augusztus 31-én az Ujságíró-klub helyiségeiben gazdát cserél, jórészt munkából kivénült öreg pincérmunkások segítségével és ellátására lesz fordítva. Erről van szó. A Kolozsvári Pincér-egylet aggmenháza javára táncolnak majd a vendégek. Közel háromnegyed évszázada végzi áldásos munkáját ez az egyesület. Olyan időkben alakult, amikor még nem igen ismerték a kollektív segélyezést ezeken a tájakon. Lelkes és messzire néző emberek áldozatkészsége hozta létre. S ma ott tart, hogy

szép, kétemeletes bérpalotája van, amelynek tiszta jövedelme az öreg pincérek hátralevő napjait van hivatva megkönnyíteni.

Egy mintaintézmény

Azt mondotta Czerjék Hermann, a pincérmunkások egyik vezetője:

— Érdemes megnézni a mi házunkat. Nem fogja megbánni...

Szófia beszédnek gondoltam s csak úgy immel-ámmal szántam rá magam az Aggmenház meglátogatására. Hát most már leszögezhetem:

Semmiképpen sem volt okom a sajnálkozásra. Olyan intézményt láttam, amelyből sokan okulhatnak.

A Vasile Goldis utcában, közel az ortopéd kórházhoz szép kétemeletes palota áll.

— Ez az — mondja Czerjék Hermann s mosolyog, amikor meglepetésemet látja.

Valóban volt is okom a meglepetésre. Mert ez a szép ház nagy erőssége a pincérmunkásoknak. Gyönyörű kert tartozik hozzá. A munkából kivénült öreg legények

árnyas fák, bokrok, virágos csoportok között pihenhetik ki egy hosszú élet fáradalmait.

És kicsoda fáradalmakat... Egy pontos statisztikai kimutatás szerint kávéházi pincér

30 esztendő alatt 100 ezer kilométert tesz meg, ide-oda szaladgálva a konyhából az asztalokig, az asztaloktól a konyháig.

Azt meg mondani sem kell, hogy az állandó dohányfüsttel és alkoholgőzzel megfertőzött levegő nem igen kedvez a tüdőnek. Azután a kényszerű éjszakai sem tesz tulságosan jót az idegeknek. Egy-egy pincér átlagos életkora 45—50 esztendő. Kalauzaim: Czerjék Hermann és Puskás János, az egyesület gondnoka bemutatják az Aggmenház ápolójait közül azokat, akik éppen otthon tartózkodnak: Gróf Károlyt, Molnár Zsigmondot — a Newyork egykori Zsigabácsját — és Weber Józsefet. Egyik sem fiatalabb a 60 esztendőnél. Sőt Zsiga bátyánk a hetvenet is meghaladta már.

Az ápoltak szép tiszta szobákban laknak, pompás fürdőszoba áll a rendelkezésükre. Teljes ellátást kapnak.

Megható az a kegyelet, amellyel az alapítók hozzátartozóival szemben viselkednek az egyesület. Öreg nénikének mutatnak be: Simon Józsefné, akinek férje

68 esztendővel ezelőtt részt vett a Pincér-egylet alapításában.

Az anyóka közel jár a 90. évhez. Vendég férje már régen elhalálozott. A Pincér-egylet azonban nem feledkezett meg róla sem, az Aggmenházba utalta, ahol élete végéig a leggondosabb ellátásban részesíti.

Az egyesület alapítása Igen: ez az intézmény valóban hivatása magaslatán áll. Nem érdektelen

az alapítás történetéről néhány szót ejteni. Néhai Sebesi Samu egykori öreg kartársunk 1895-ben, tehát 42 esztendővel ezelőtt egy százlőszentelési ünnepség alkalmából összeállította az egyesület alapításának történetét. Azt mondja ebben a többek között:

„A Kolozsvári Pincér-egylet eszméje 1865 júniusában született meg. Senker Mihály, Macsik Mihály, Schuller József, Malcher Endre, Moldován Gergely és Walter Károly a „Hungaria” szálloda későbbi bérője — egyébként Walter Gyula kartársunk, a kitűnő erdélyi író édesapja — összejöttek egy kis vendéglőben, hogy megbeszéljék a Pincér-egylet megalakítását. Ezt azért tartották szükségesnek, hogy így segítsenek a nyomorba jutott

öreg pincéreken, haláluk esetén pedig tisztes és temetésben részesíthessék őket”.

Amint Sebesi Samu megemlíti, nem ment könnyen a dolog. Akadtak, akik mindenáron meg akarták akadályozni a pompás terv valórválását. Hosszas huza-vona után végül mégis tető alá került az egyesület.

Ebben oroszlánrésze volt Walter Károlynak.

Az egyesület későbbi vezetősége nem feledkezett meg érdemeiről: nemcsak jegyzőkönyvileg öröklötte meg munkásságának marandandó emléket, de arcképet is megfestette. Puskás János áradóva beszél róla. Ugy látszik, mégis csak vannak hálás emberek, akik nem felejtik el az elődök munkásságát.

Új tervek...

— Ki akarjuk bővíteni az aggmenházat — mondja Czerjék Hermann. — Sajnos, a pincérek közül csak kevesen tudnak nyugalmas öregséget biztosítani maguknak, szükség van egy kollektív intézményre, amely támogatja őket, ha már nem tudnak dolgozni. A mulatást is azért rendezzük, hogy annak tiszta hasznát az egyesület javára fordítsuk.

— Hány tagja van a pincér-egyletnek? — kérdezem.

— Hatvan. Ezek fejenként és hetenként 10 lejt fizetnek. Harminc befizetett esztendő után jogot igényelhetnek az aggmenházba való utalásra. Indokolt esetekben azonban előbb is. Most még rokkant-segélyezésre is be akarunk rendezkedni és ezért megváltoztatjuk alapszabályainkat is. Ez a ház a mi várunk. De mi tovább akarjuk építeni a segélyező egyesületet, hogy

maradéktalanul valóra válthassuk azt a gyönyörű elgondolást, amelyet derék alapítóink célul maguk elé tűztek.

Semmi okom sincs kételkedni benne, hogy Czerjék Hermann szavai meg is fognak valósulni. Mindaz, amit eddig láttam, biztató ígért a jövőre. Természetesen, a társadalomnak is meg kell tennie a magáét. Augusztus 31-én az ujságírók helyiségeiben tartják meg mulatásukat a derék vendéglátóipari munkások. Hisszük, hogy városunk lakosai közül sokan lesznek ott, nemcsak azért, hogy kellemesen érezzék magukat, hanem, hogy a kiöregedett és munkára képtelen öreg pincéreken is segítsenek. Ennyit legalább megérdemelnek azok, akik csak loholva, robotolva vettek részt mindig a mi mulatásainkon.

Halász József.

CAPITOL MOZGÓ

PREMIER

DANIELLE DARRIEUX

legújabb szenzációs filmje:

Mozart kisasszony

Vasuti tolvajok hárommillió lejt készpénzt loptak el a Kolozsvár-Nagyvárad gyorsvonaton a budapesti tanártól

(KOLOZSVÁ-CLUJ.) Lomási János budapesti középiskolai tanár néhány napig Kolozsváron tartózkodott, ahol eladta értékes ingatlanát és a kapott vételárát,

100 ezer pengőt a Román Nemzeti Bank engedélyével magával akarta vinni Magyarországra.

Szemfüles zsebmetszők úgy látszik nyomon követték a budapesti tanár minden lépését s amikor Lomási felszállt a Kolozsvár-Nagyvárad között közle-

kedő egyik gyorsvonatra, hogy visszautazzék a magyar fővárosba, eddig még meg nem állapított módon ellopták a több, mint 3 millió lejt készpénzt tartalmazó kézitáskáját.

A tanár csak Nagyváradon vette észre, hogy 100 ezer pengőt tartalmazó bőröndjét ellopták. Azonnal jelentést tett a nagyvárad rendőrségnek, amely széles körben bevezette a nyomozást a vakmerő vasuti tolvajok kézrekerítésére.

Az izlés és a minőség jegyében rendezik az Országos Kézművesipari Kiállítást Budapesten

Budapestről jelenti tudósítónk: Az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár, amely az elmúlt években mindössze 11 napig tartott, ebben az évben 19 napig nyújt alkalmat ahhoz, hogy az érdeklődők megismerhessék a lakberendezési és háztartási technika minden modern ujdonságát. A vásár idejének meghosszabbítására azért is volt szükség, mert a keretében megrendezésre kerülő Országos Kézművesipari Kiállítás és az azzal kapcsolatos Koszorús Mesterverseny zsűrijének hosszabb időre van szüksége ahhoz, hogy a remekbűbél remekebb kézműves mestermunkák tömegéből kiválassza a legre-

mekebbet, hogy valóban a legkiválóbb kézműipari alkotások remekelőinek ítéldesse oda az arany és ezüst koszorukat és ezzel együtt az aranykoszorús és az ezüstkoszorús mester büszke címét. Az ország minden valamirevaló mesterembere elküldi erre a nagyszabású kiállításra és versenyre munkájának javát és így módot ad a kiállítás arra, hogy az érdeklődők megismerjék azokat az anyagokat és pótananyagokat is, amelyekből a ma izlésének legjobban megfelelő áru cikkek készülnek. Emellett a nagy tanulság mellett látványosságnak is egész kiváló nyújt majd a kiállítás, mert hiszen azt kifejezetten az izlés és a minő-

ség jegyében rendezik, tehát csakis a legkiválóbb kézműipari remek se-regszemléje lesz.

A Budapestre utazó látogatók vizum nélkül léphetik át augusztus 22-től szeptember 20-ig a határt. Ugyanezen idő alatt az odautazásra, a visszautra pedig szeptember 2-től 30-ig 50 százalékos az utazási kedvezmény a magyar vasutakon és hajókon. A CFR vonalain is, bizonyára lesz megfelelő utazási kedvezmény. Az összes kedvezményeket biztosító utazási igazolványt személyenként 150 lejért bárki megszerezheti magának az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda fiókjainál.

40 év után...

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az ujságíró ilyenkor, „ugorka-szezon” idején is naponta kiköt a törvényszék épületében. És ha történetesen ott nem mozog az igazságszolgáltatás mérlege, akkor körülzsimatol. Aztán megakad valahol, valakinél, aki a sok közül az első legjobb riport-téma. Tegnap ilyen volt a deresfejű Bagya István, aki „asszonya”, hogy:

— Instállok, hol van ennek az épületnek az igazgatója? Mert nagy sérelem esett rajtam.

— Ugyan, bátyám, mi lenne hát?

— Tessék csak ide hallgatni. Nem bírom az asszonyt. Válni akarok.

— Ha nem sértem, hány tavaszt láttott és miért nem bírja bátyám most egyszerre a feleségét?

— Hetvenkettőt taposom. Hja, igen, az... az asszonyról kérdezett... Hm... szégyen, de... előbb mondja meg az ur, hogy kicsoda?

— Amolyan ügyvivő, aki, ha kell, segíteni is tud.

— Megcsalt. Az úgy volt, hogy kijártam a határban egy kicsit megnézni azt a néhány gyümölcsfát, amim van. És addig „megromlott a hűség”. Egyszer, pontosan múlt hét pénteken, a szomszéd szolgálja volt nála és én éppen akkor léptem be, amikor aranyos fiamnak szökött és... megbocsát az ur, de amit láttam, azt nem lehet elmondani. Hát azért keresem az igazgató urat. Ha nem találom meg, megyek tovább. Én már eleget gyalogoltam ebben az ügyben, de felmegyek, ha kell, Bukarestbe is. Válasszanak el tőle, mert megölöm, ha azt itéli a törvény, hogy továbbra is tartsam. Negyvenévi házasság után neki idegen legény „aranyos fiacskája”. Majd adok én...

Az öreget fiskálishoz tanácsoltam, de erre meghökölt:

— Oda nem. Előbb a fejével akarok beszélni. Megkérdelem a főbíró urtól, hogy mennyi pénz és mennyi idő kell hozzá, mert nekem sem időm, sem pénzem nincs arra a fehérepre. Egyébként köszönöm. Mondja meg az ur, hol lakik és magának is hozok majd egy üveg pálinkát. Na, Isten áldja.

Igy indult életének legnagyobb utjára Bagya bácsi 1937. augusztus 16-án 72 éves deres fejjel 40 évi boldog házasságára szomorú pontot tenni.

(P—ej.)

Sikoly a temetőkerben...

Velőtrázó sikoly hasított át a házsongárdi temető csöndjén vasárnap délelőtt. A megriadt gyászosok, akik mindennapi, vagy rendes vasárnapi kegyeletüket mentek leróni, megdöbbenve figyeltek fel a szokatlan esetre. Mindenki a hang irányába tódult, megtudni: mi történt? Egy élteesebb asszony, aki már két éve járja az örök birodalom sarkait, elvesztett hozzátartozójának sirjánál kegyeletos emlékeinek sulya alatt, fájdalmasan feljajdult és eszméletlenül esett össze. A kegyeletnek hódoló gyászolók közül egy uriaszszony sietett jelentést tenni a temetőgondnoki hivatalban, mire a gondnok összeszította a temetőőröket, hogy sieszenek segítségére a szerencsétlennek. Több próbálkozás közben fellocsolni, de kísérletezéseik eredménytelenek maradtak. Végre is be kellett szállítani a temetőgondnoki hivatal egyik helyiségébe, ahol nagy későre magához tért a szerencsétlen asszony.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra-, ékszerjavító műhely, órák, ékszerek nagy választékban, takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner, Regele Ferdinand 114. (— T 1131)

NEM gondor, hanem szép hullámos és tartós villanyondolást már 150 lejűl készítenek. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondolás titka s mindezt a **NIZZA** hölgyfodrászat egy pár óra alatt meghezozza. Reg. Ferdinand 30. Apostol győzestart mellett. (— 7103)

MEGERTŐ, komolyabb intellektuel különlakó fiatalabb, karcsu urinó ismeretséget, kölcsönös támogatásért, óhajítja. Levelek önelirással, információkkal, címmel, megismerkedés módjával, lehetőleg délelőtt lakásában. „Életfilozófiát követve” jelígre a kiadóhivatalba. (9808)

„BIZTOS állás” jelígre levél van a kiadóban, kérem átvenni. (9827)

ADAS-VÉTEL

EZÜSTTÁRGYAK, ékszer, fogak és drágakövekért legtöbbet fizet Casa Orologelor, Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (— T 1130)

ÓCSKA RUHÁT, téli kabátokat magas árban veszek, dus választékban eladók. Str. Reg. Maria 6. Grünfeld. (— 9464)

HA pénzre van szüksége, leggyorsabban szerezhet Szilágyi Márton ékszerésznél. Regina Maria 7. Mindennemű arany, ezüst, briliáns tárgyakért legmagasabb árakat fizet. (— T 1211)

FORGALMAS, jól bevezetett bodega ital méréssel eladó. Cim a kiadóban. (— 9779)

PING-PONG ASZTAL, modern, hiteles méretű, ütökkel és teljes felszereléssel olcsón eladó. Fodor, Vármegyeháza. (— 9778)

KOMPLETT modern sötét diófa háló sürgősen eladó. Str. Paris 34. Parkas asztalosműhely. (— 9789)

PRIMA Dániel-rendszerű cserépkályhák eladók. Str. Gojdu 1. (T 1204)

ELADÓ új ház 2 szoba konyha, speiz pince, 1000 négyzetméter kert, bekerített front 180 ezer lejért. Érdeklődni: Str. Radulescu 25. (— P 4521)

HASZNÁLT ruhákat veszek és eladok. Str. Regina Maria 24. (— 9207)

ANTI komód, Madonna-kép, bőrdíván, íróasztal, könyvszekrény, festett kredenc, demizsonok eladók. Str. Dorobanților 36. (9819)

FEL háló elutazás miatt sürgősen eladó. Str. Ilie Măcelar 18. (9816)

BANCA MARMOROSCH betétkönyveket megvételre keresek. Dr. Rösler, Calea Marechal Foch 33., 1. ajtó, délután 6-7. (— 9812)

ELADÓ házhely (Str. Horea 116.) a javítottintézet közelében. Érdeklődni a szamosfalvi fűrdőpénztáránál. (— 9809)

PRÓBAFŐZÉS mosdószappan, színe barna, minősége kitűnő, circa 100 kilogramm á 18 lej eladó. Érdeklődni Str. General Poetas 28. Tóthnál. (9805)

ELADÓ telek, áll két szoba, konyha, kamra, pince, disznóól, gyümölcsöskert. Dámbul Rotund 14. (9802)

SZÖVETEK, textilmáradékok legolcsóbban kaphatók. Schindlernél, Str. Aventurios 16. (Állomáshoz közel.) (— 9822)

JÓFORGALMU vendéglő elutazás miatt sürgősen átadó. Cim a kiadóban. (9829)

ELADÓ egy rajzfénymásoló, 28 méteres, 3 cm. vastag kötél, 2 rézhenger, 1 homok rosta. Str. Feleacului 35. (9832)

REZÜST paradicsom és szilvaiz főzésre kiadó. Értekezni: Coloniale Fischer, Cal. Reg. Ferdinand 28-a. (9834)

ÓCSKA prima hódfarku cserép minden elfogadható áron eladó Transylvaniánál. Calea Marechal Foch 137. (— 9839)

SÜRGŐSEN eladó házhely Str. Marzescun 52.000 lei. csatorna, víz, villanyal. Rész letfizetésre is. Str. Amos Fráncu 9. — 9843

NAGYOBBMENNYSÉGŰ magvaváló nagyszemű oltott besztecerel asztali szilva eladó, azonnal is szállítható. Jósá Gyula, Ciula vasútállomás, Călata Mare, jud. Cluj. (— v 9847)

BUTOROK, matrácok, diványok, tükrök eladók Ehringernél. Str. Duca 7. (— P 4606)

MOTORKERÉKPÁRT, használtat, jókarban, inkább kis típusú keresek megvételre. Cim a Novában. (— P 4599)

NASH autó 1932-es. futott 44.000 kilométert, eladó részletre 65 ezer lejért. Cim a Novában. (P 4597)

VESEK felemelt áron ócska férfi ruhát Str. Cipariu 2. Jakab, üzlethelyiség. (— P 4607)

NŐI kabát és kosztüm olcsón eladó. P. Unirii 11. II. 3. (— P 4496)

ELADÓ harisnya és zokni formák alumíniumból villanyerőre. Guhané. Calea Motilor 22. (— P 4594)

ÁLLAST KERES

GYERMEKTELEN házaspár önálló víz és villanszerelő házimesteri állást keres. Cim a kiadóban. (9764)

HÁZVEZETŐNŐI állást keres 46 éves, intelligens nő, elsőrangú gazdasszony, finoman főz. Cim: Szánthóné, Str. Kogălniceanu 6. (9815)

HÁZVEZETŐNŐI állást keres egyedülálló nő idősebb párnál, vidékre is. Címeket „Azonnal” jelígre kiadóba kérek. (9803)

15 ezer lej készpénz garanciával rendelkező urinó elhelyezést keres. Kasszába, üzletbe vagy irodába. Címmel ellátott megkeresést „Szorgalmas 35-nek” a kiadóba kér. (9833)

INTELLIGENS fiatal nő bármilyen bizalmi állást vállal, esetleg házvezetőnőnek menne idősebb urhoz cim a kiadóban. (9836)

ÁLLAST KAPHAT

FÉNYKÉPESZ TANULÓ FIZETÉSSEL felvétetik. Foto Sárdi, Cal. Reg. Ferdinand 13. (— 9658)

SZARAZ dajkát keresünk sürgősen Bucurestibe párhetes fiúhoz. Jelentkezzenek 35 év körüli nők azonnal Calea Marechal Foch 25. alatti ügyvédi irodában. — P 4589

VASBAN, manikűrben perfekt munkást mesterkönyvvel keresek. „Állandó” jelígre levelet a kiadóba kérek. (— 9607)

CUKORKAGYAR keres azonnali belépésre laboráns, ki elsőrendű desszerteken kívül a cukor és csokoládé-dragée készítését is tökéletesen érti. Ajánlatok „Bónus” jelígre a lap kiadóhivatalába küldendők. (— T 1192)

PERFEKT szobaleányt felvesz Lengyel szanatórium. Str. Gojdu 3. (— T 1214)

BORBÉLYSEGÉD jó munkás beléphet azonnal. Frizeria Török, Str. Vlahuta. (P 4603)

LAKATOS segédek épületmunkára, ugyanott munkálányok vas tömegmunkára felvétetnek, présen dolgozni tudók előnyben. Cluj, Str. Gen. Berthelot 30. sz. (9817)

KIFUTÓFIUT felvesz Heilpern fűszerüzlet, Piata Mihai Viteazul 40. (9821)

KÉZI varróleányok bőrkesztyű varrásához akkordmunkára felvétetnek. Helios, Str. Paris 38. (T 1208)

TANÁRT perfekt román gyorsíró keresek azonnalra. Cim a kiadóban. (— 9820)

KERESEK éttermi fizetőnőt 4-5000 lej garanciával. Cim a kiadóban. (9804)

NŐI férfi fodrásznak tanulót felveszek. Deesy, Str. Anton Pan 22. (9801)

EGY hölgyfodrász vasdoláló felvétetik. Römer, Str. Paris. (— 9841)

ÜGYES varróleány felvétetik női ruha szalonba Str. Masaryk No. 7. (9845)

KÖNNYŰ munkára fiatal leányok felvétetnek. Jelentkezni 8-10-ig, Str. Baritiu 2, magasföldszint. (— 9846)

FÉNYKÉPESZSEGÉDET azonnal felvesz a „Bodor” fotoszalon. Gherla. (— v T 1212)

KEFEKÖTŐ munkásnőket, vagy fiatal szakk munkást jó képzettséggel felvesz Müller, Cluj, Str. Jorga 14. (— 9826)

HÁZALÓ ügynököket keresek nélkülözhetetlen háztartásbéli cikk elhelyezéséhez. 200 lej kaució. Cim a kiadóban. (9825)

50-60 év körüli nő egy szoba takarításáért egy kis szobát kap. Str. Petru Rareș 70-b. (9824)

ÜGYES tanulólány felvétetik Boté kozmetikai szalonba. Regele Ferdinand 34. II. (— 9823)

FIATAL fűszerkereskedősegéd teljes ellátással azonnal felvétetik. Simon, Str. Chintaului 11. (— 9830)

LÁNYOKAT könnyű munkára felvesz a Zenith ékszerészet. Cal. Reg. Ferdinand 20. (T 1210)

FIATAL rövidárussegédet és leányt azonnalra vagy szeptember elsejére felvesz Neumann, Str. Reg. Maria 4. (P 4602)

BEJÁRÓNÉ megbízható délelőtti órákra felvétetik. Jelentkezni személyazonosság-gal. Str. Avram Jancu 18. I. 12. (P 4601)

INTELLIGENS nő, ki németül beszél keresek azonnalra 7 éves kislányom mellé. Prof. Jonescu. Str. Alexandrii 10. (— P 4596)

BEJÁRÓNÉ keresek. Str. Florilor 13. (P 4595)

KÜLÖNFELEK

Télifa öle 960

Primaria dohánytőzsdében. (— 9798)

RADIÓKAT JAVITUNK és cserélünk Janovitz, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 21. (— T 1177)

KÖZÉPISKOLAI tanulók — fiúk vagy lányok — elsőrendű teljes ellátást és gondos szülői felügyeletet kaphatnak uri családnál. Kivánatra román és német társalgás. Cim a kiadóban. (— v T 1207)

RENTABILIS üzlethez társ kerestetik 100-150 ezer lejvel. Havi 6-7 ezer kereset biztosítva. Címeket „Rentabilis” jelígre a kiadóba kérek. (9743)

KÁRPITOSMUNKÁT jutányos árban vállalok. Kovács kárpitos, Str. Paris No 17. (— 9790)

FERTŐZŐ betegséget mindenütt kaphat. Strandolás után használjon kellemesen illatosított „Senlaslo” fertőtlenítő szappant. (T 1134)

RUHATÁRUNKAT bérbe adjuk, Restaurant Lucullus R. T. Piata Unirii 31. szám. (— 9806)

ELVESZETT Str. Reg. Carol II.-től Str. Enescuig Kelemen névre szóló igazolványaim. Becsületes megtalálóját kérem a villamosműhöz illő jutalom ellenében leadni. (9828)

ASSZONYOM, EMLÉKEZZEN CSAK VISSZA, hogy az elmúlt nyáron az arcbőre, hogy ment tönkre a sok izzadság miatt mert nem használta a csodás petrolgázfőzőt, amit legolcsóbban MOSKOVITS ÉS TÁRSANAL, Cluj, főpostával szemben szerezhet be, Takarékoságra is. (— T 1136)

KÉZIMUNKA előfestés, rajz és olajfestés tanfolyamra jelentkezni lehet Lévy festő és iparművésznel. Piata Unirii 8. Kovács-cég. (9838)

ELVESZETT a P. Mihai Viteazul téren málna-sorban egy aprópénz tárcsa, megtalálót kérjük bár a benne levő kulcsot és Magdalena Pop névre szóló személyazonossági igazolványt juttassa a Str. Dragos Voda 16 alá. (9840)

ELVÁLLALOK mindenféle szőrmemunkákat és festést. Hívásra házhöz megyek. Kővári szűcs, Str. Paris 21. (P 4604)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ szeptember 1-re 2 szoba konyha kamara előszoba, fürdő és cselédszoba. Str. Memorandului 10. (— P 4393)

KIADÓ szeptember 1-re egy parkettes szoba, elő- és fürdőszobával. Str. Stroescu 6. Értekezni földszint Fenichel mérnöknel. (— T 1201)

EGY nagy szoba konyha előszoba stb. új villában 800 lejért kiadó. Str. Alverna 23. (9837)

KÖZÉPISKOLÁS gyermekeket felvesz teljes ellátással román család. Str. Regala 2. Értekezni Str. Manastur 4. (9844)

KÉT szoba konyha fürdőszobás komfortos lakás, virágos gruppál október 1-re kiadó. Str. Feleacului 35. (9831)

KERTES villában egy komfortos garcon lakás kiadó. Str. Gojdu 9. (9835)

ÜRES kis szoba 300 lejért kiadó. Str. Iuliu Maniu 33. (9807)

UJONNAN festett és parkettezett uccai elsőemeleti 3 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Cal. Regele Ferdinand 128. sz. (— 9810)

CSINOSAN butorozott szoba fürdőszoba használatát azonnal kiadó. Str. Avram Jancu 3., I. emelet ajtó 10. (9814)

STR. Elisabeta 47. emeleten legszebb villában különbejáratu előszobával nagyon elegánsan berendezett szoba, egy személynek kiadó. Megtekinthető 3-4 között. (9813)

KÜLÖNBEJÁRATU elegáns butorozott szoba fürdőszobával, valamint kicsi szoba kiadó. Str. Duca 3, félemelet 4. (P 4605)

KIADÓ csinosan butorozott, teljesen szeptembertől, napos különbejáratu szoba Dániel kályhával, két személynek is megfelel. Str. Amurg 39. (P 4600)

KIADÓ azonnalra egy nagy szoba mellékhelyiségekkel 400 lejért. Str. Fluturilor 33. (Volt Pillangó telep.) (P 4598)

KIADÓ a belváros közelébe szeptember 1-ére külön telken szoba konyha 8 darab marhának köistálló. Értekezni délelőtt, Mucan. Str. Minerilor 42. (— v T 1213)

LAKAST KERES

ÜGYVÉDJELŐLT keres különbejáratu butorozott szobát. Címeket „Juratus” jelígre a kiadóba kér. (— 9783)

Megrontott egy kisleányt a 17 éves szatir

(SZATMÁR-SATUMARE.) Tegnapi

előállította a csendőrség az ügyészség re Bandici Ioan 17 éves fiatalembert aki a Batiz községben megrontott egy 7 éves kisleánykát. Az elvetemült fiu magához csalta cukorral és édességekkel a kis leánykát, majd később elkövette bűnös merényletét, amelynek következtében a leányka súlyosan megbetegedett és kórházba került. A szülők később vették észre a dolgot, jelentették az esetet a csendőrségnek, amely rövidesen kinyomozta a tettest és letartóztatta. A fiatalembert előbb tagadott, de később a bizonyítékok ulla alatt beismerő vallomást tett.

— Ujabb letartóztatások Jeruzsálemben. A brit hatóságok letartóztatták a jeruzsálemi arab bizottság négy tagját. Ezeket azzal vádolják, hogy résztvettek a legutóbbi zavargások és terrorcselekmények előkészítésében.

— Meghalt Anglia leggazdagabb embere. Londoni jelentés szerint 90 éves korában meghalt Anglia leggazdagabb embere: lord Runciman hajózási vállalkozó, aki hajójnasként kezdte pályafutását. Fia Baldwin kormányában a gazdasági miniszteri tárcát viselte. Az öreg hajóvállalkozó valósággal szerelmese volt a tengernek és utolsó napjait is jachtján töltötte, ott is betegedett meg.

— Lapelkobzások Ausztriában. A rendőrség számos németországi újságot elkobzott, mert a Hitler könyvének gráci tüntető jellegű összetévesztéséről célzatos jellegű cikkeket közöltek. Ezzel szemben nem jelentették meg hasábjaikon azt a hivatalos közleményt, amelyet az osztrák kormány adott ki a gráci eseményekkel kapcsolatosan, amelyben a valóságnak megfelelően mondja el az eseményeket.

MOZI

MUNKÁS MOZGÓ: Hétfőtől 3, 6, 9: I. Madarász. Operett. Fősz.: Lil Dagover, Wolf Albach Retty. — II. Ha ketten szeretik egymást. Dráma. Fősz.: Gustav Frölich és Renata Müller.

OPERA MOZGÓ: Hétfőtől: A fehér angyal Főszerepben: Kay Francisc. Jón csütörtöktől a cowboy-király: Az álarcos lovag-ban.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Mozart kislány. Főszereplő: Danielle Darrieux.

SELECT MOZGÓ: Két sziv, egy csók. Főszerepben Karl Erisson.

URANIA MOZGÓ: Három a kislány. Schubert élete. A filmet a világhírű komponista legszebb dalai kísérik. Főszerepben: Paul Hörbiger, Maria Andergast.

DAVILA MOZGÓ: Botrány az Operában. Főszerepben: Amerika három legjobb zenébőhóca: Gaucho, Harpo, Chico.

ROYAL MOZGÓ: I. A kegyencnő. Monumentális művészi produkció. Főszerepben: Joan Crawford, Robert Taylor, Franchot Tone. Előadások kezdete: 3,20; 6,20; 9,30 órakor. II. A titkos tudósító. Bünyűgyi történet az alvilágból. Főszerepben Tarzan, a leghíresebb rendőrkutya. Előadások kezdete: 5, 8 és 11 órakor. A legújabb Fox Journal. Nyári helyárak: 15 és 19 plus 5.

EDISON MOZGÓ: I. Broadway Melody. Fősz.: Jack Benny, E. Powel, Robert Taylor. — II. Asew élete. Orosz kém-dráma. Fősz.: Fritz Rasp, Olga Csehova, Stolz Hilda. Kezdeté 4 és fél — 12, Szombat, vasárnap 3, 6, 9. Helyárak 10 és 15 lej.

Felkészítő és lapfajlagos: MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER NYOMDA körforgó-gépén, Kolozsvár-Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal. Regele Ferdinand 66., balra.

Ünnyelődő távbeszélő száma: 20-61.

NAPTÁR: 1937. Augusztus 18. Szerda. Kat.: Ilona. Prot.: Helene. Ort.: Sf. Mart. Flor si Laur. Izr.: 11 Elul 5697.

Jóestét!

POCAK UR ESETEIBŐL

Pocak és neje megnézik a Tristan és Izolda. Előadás után azt mondja Pocak: — Ah, Jeromos, milyen gyönyörűség lehet úgy meghalni, mint Izolda. Tudod, én is egy ilyen szerelmi halált szeretnék.

— Ugyan — legyint Pocak — jó lesz neked egy kis vakbélgyulladás is...

EZ AZTÁN VENDÉGLŐ

— Szép kis vendéglő — méltatlankodik a vendég — a szelét elfogyott, sült nem készült el, torta nincs — no főpincér ur, akkor kérem az esküpenyegemet.

— Sajnálom — válaszolta a főpincér — de az sincs már itt...

MAI GYERMEK

— Anyukám, — sir Évike, — elvesztettem a babámat a nagyparkban.

— Miért nem vigyáztál rá? — pirongatja a mama.

— Nevelőnőt játszottunk — vallja be Évike — és ott hagytam egyedül a padon...

— Ügyeletes gyógyszerárak: Augusztus 14-én szombaton estétől aug. 20-ig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Str. Memorandului, dr. Olariu, Str. Regina Maria, Minerva, Cal. Reg. Ferdinand, dr. Rusu Aurél, Str. Cipariu.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: nyugat felől változó széljárás, némi felhő, helyenként zápor-jelleg várható. A hőmérséklet ennek megfelelően, különösen éjszaka némileg lehül.

— Elfogták a kereskedő kiskorú tolvaját. Néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy Cuibus István Closca ucca 2 szám alatti kereskedő panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásáról, oda behatolva 9000 lej értékű ruhát és 6000 lej készpénzt vitt el. A tolvajt elfogták M. M. ploestii származású kiskorú, 15 éves cseledeány személyében. Kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

— Vízbefojtotta négy gyermekét az örült parasztasszony. Münchenből jelentik: Dornwang községben egy örült parasztasszony öt gyermeke közül négyet a vízbe fojtott. Ezek legidősebbje 10, legfiatalabbja 4 éves volt. Egyedül csak egy három éves kislányának meggyógyították a gyilkos örült nőt elmebetegségbe szállították.

— Terménybajjoktól határozottak el egy hótérre a lengyel földművesek. Varsói híradás szerint a lengyelországi néppárt több helyen gyűléseket tartott, ahol a földművelők elhatározták, hogy egy hétig semmiféle terményt nem fognak szállítani a piacokra, mert elégedetlenek a terményárak kialakulásával.

— A rendőrség felhívása. Egy postacsomagot találtak a vasútállomás közepén, amelyben 15 csomag nitszeg és másfajta ablak-vasrészek voltak. Az igazolt károsult jelentkezzék a rendőrség bünygyi osztályán Craian detektiv-nél.

— Tanta Stefan nyilatkozata. Tegnap megjelent szerkesztőségünkben Tanta Stefan kereskedő, aki a napokban közölt cikkünk egyik szereplője. A maga részéről annyit kíván az írottakhoz hozzáfűzni, hogy az eset nem este 10 óra előtt, hanem 11 órakor történt s hogy nem lökdöste meg Schreiber kereskedőt, de még kezét sem tett rá. Egyébként a Munkakamara keretén belül működő osztályozó bizottság tagja és mint ilyennek, joga volt az iparigedély felmutatását követelni. Az esetben elismeri, hogy a rendőr jelen volt ugyan, de nem avatkozott a dologba.

— Beiratkozás a kolozsvári unitárius kollégium fiú-gimnáziumába. Az unit. koll. főgimnázium igazgatósága tudomására hozza az érdekelteknek, hogy az 1937—38. iskolai évre a beiratkozás augusztus 25-én kezdődik. A nem magyar anyanyelvű tanulók felvételéhez miniszteri engedély szükséges, amelyet a közoktatásiügyi minisztériumhoz címezve f. hó augusztus 20-áig kell benyújtani. A tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét. Az első osztályba felvételi vizsga napján lehet beiratkozni, melynek határideje szeptember 13. Tárgyak: román nyelv és számítás. A felvételi vizsga díja 80 lej. A vizsgára való bocsátás iránti kéréseket augusztus 10-ig kell beküldeni az igazgatósághoz a következő iratokkal együtt: 1. Bizonyítvány az elemi iskola legalább 4 osztályáról. (A felekezeti iskolák bizonyítványára tanfelügyelői láttaozás szükséges.) 2. Állami anyakönyvi kivonat. 3. Egyházi keresztlevele. 4. Állampolgársági bizonyítvány (vagy annak hiteles másolata). 5. Ujraoltási bizonyítvány. Ezen okmányok nemcsak vizsgái, hanem beiratási okmányok is. A javítóvizsgák ideje szeptember 1—4. A felső tagozatba (V. oszt.) való felvételi vizsga ideje szeptember 6. Vizsgadíj 200 lej. Fizetendő díjak főgimnáziumban: 285 lej beiratási és évi 3000 lej tandíj. Hadikórházi járuléka évi 30 lej, országszéki alapra évi 100 lej. Internátusi és konviktsi díj: főgimnáziumi tanulók évi 1500, főiskolai hallgatók évi 3000 lej fizetnek. Fűrdési díj évi 100 lej. Az internátusba való beiratási díj 285 lej. A bennlakás havonta 600 lej, terítékdíj évi 50 lej. Azon tanulók, akik ugynevezett felkiosztosok (ebéd, vagy reggeli-vacsora) a kosztdíjnak felét fizetik. A bennlakók ágyneműt (szalmazsák, párna, takaró) hazulról hoznak.

A Royal slágermozgósínházban ma, keddtől az előszézon legcsodálatosabb premier-filmje. I. A kegyencs. A Metro Goldwyn filmgyár három leghíresebb sztrájának monumentális művészi alkotása. Fősz.: Joan Crawford, Robert Taylor, Franchot Tomne. — II. A titkos tudósító. Páratlanul érdekes bűnügyi történet az alvilágból. Fősz.: Tarzan, a leghíresebb rendőrkutya. Előadások kezdete: 3.20, 6.20 és 9.30. A 2-ik film: 5, 8, 11. Legújabb Fox híradó.

30-ig kell beküldeni az igazgatósághoz a következő iratokkal együtt: 1. Bizonyítvány az elemi iskola legalább 4 osztályáról. (A felekezeti iskolák bizonyítványára tanfelügyelői láttaozás szükséges.) 2. Állami anyakönyvi kivonat. 3. Egyházi keresztlevele. 4. Állampolgársági bizonyítvány (vagy annak hiteles másolata). 5. Ujraoltási bizonyítvány. Ezen okmányok nemcsak vizsgái, hanem beiratási okmányok is. A javítóvizsgák ideje szeptember 1—4. A felső tagozatba (V. oszt.) való felvételi vizsga ideje szeptember 6. Vizsgadíj 200 lej. Fizetendő díjak főgimnáziumban: 285 lej beiratási és évi 3000 lej tandíj. Hadikórházi járuléka évi 30 lej, országszéki alapra évi 100 lej. Internátusi és konviktsi díj: főgimnáziumi tanulók évi 1500, főiskolai hallgatók évi 3000 lej fizetnek. Fűrdési díj évi 100 lej. Az internátusba való beiratási díj 285 lej. A bennlakás havonta 600 lej, terítékdíj évi 50 lej. Azon tanulók, akik ugynevezett felkiosztosok (ebéd, vagy reggeli-vacsora) a kosztdíjnak felét fizetik. A bennlakók ágyneműt (szalmazsák, párna, takaró) hazulról hoznak.

Reuter jelenti:

(OAKLAND.) Miután az eltűnt Levanovszky orosz pilótáról most már 24 órája nem érkezett jelentés, Mattern, a hírneves amerikai repülő maga indult el felkutatására. A moszkvai jelentések beszámolnak arról, hogy Levanovszky utolsó rádióüzenetében az északi sark átrepülését jelezte, a hely ahol valószínűleg szerencsétlenül járt, tehát a sarkpont és Newyork között fekszik.

(MAURITIUS.) Az angol fennhatóság alatt álló Mauritius szigetekről súlyos zavargások híre érkezik. Az ültetvények munkássága állítólag fellázadt és összeütközésbe került az angol helyőrségi csapatokkal. Az angol hatóságok az esemény mögött kommunista izgatást sejtnek.

(PÁRIS.) A taxisoffőrök sztrájkja a belügyminisztérium közbejöttével megszünt. A soffőrök és az autótulajdonosok között ugyanis megegyezés jött létre, mely szerint az eredetileg 25 és 33 százalékra tervezett viteldíjmelés csak 20 százalékos lesz, ezzel szemben a soffőrök munkabérért 12 százalékkal emelik.

(OSLO.) A Hardanger Jaekul völgyi földcsuszamlás következtében előállt

Halálos szerencsétlenség érte a pirotechnikai intézet mérnökét. Bukarestből jelentik: Gh. Radulescu, a hadsereg pirotechnikai mérnöke, halálos szerencsétlenség áldozata lett. A mérnök, aki a dr. Herescu ucca 50. szám alatt lakik, motorkerékpárjával a cotroceni uton nagy sebességgel haladva, hazafelé igyekezett, amikor gépével a Palatulul körútra befordult, ott beleszaladt a 7085. B. jelzésű veszteglő gépkocsiba. Az összeütközés következtében a mérnök leesett a motorkerékpárról, éppen a fejére és olyan szerencsétlenül, hogy koponyaalapi törést szenvedett és rövidesen meg is halt. A halálos szerencsétlenség ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

Szerkesztői üzenetek. S. L. Lugos. Az ebmarásnak áldozatul esett emberek ügyével időközben már többször foglalkoztunk, hasonlóképpen a levelemben érintett többi dologgal is úgy, hogy levelet e szerkesztői üzenetünkkel elintéztünk tekintjük.

Gombamérgezés következtében elpusztult két kisleány. Déváról közlik: Hunyadmegye Vulkán nevű községében megdöbbentő esemény játszódott le. Szász Dénes villamosüzemi munkás felesége gombát főzött ebédre, de az étel elfogyasztása után nem sok időre valamennyien rosszul lettek. Jajkiáltásaikra a szomszédok siettek be hozzájuk és azonnal orvost hívtak, aki valamennyiüket elszállította a betegsegélyző kórházba. Itt a gondos orvosi kezelés folytán Szász, illetve felesége gyermeke jobban lettek, de két kisleánykájának szervezetében a mérgező anyag annyira

felszívódott, hogy többé nem lehetett megmentésükről szó. A csendőrség a tragikus haláleset ügyében vizsgálatot folytat.

Értesítés. A cluji Kereskedelmi és Iparkamara titkársága és cégjegyzési hivatala, a Cluj, Turda, Sömes és Näsäud megyékben tartozó ipari és kereskedelmi részvénytársaságok tudomására hozza, hogy szigorú ellenőrzést vezetett be a cégjegyzéseknél annak megállapítására, hogy a bejegyzések pontosan eszközöltetnek-e. Ebből a célból úgy határozott, hogy a cégjegyzéket összehasonlíttja a törvényszékek cégjegyzékével. Azok a társaságok, amelyek nincsenek rendben, vagy késedelmes bejegyzést eszközölnek, kihágás miatt a kereskedelmi cégjegyzési törvény alapján bíróság elé állítatnak. — A Kamara cégbejegyzési hivatala.

Meghalt Baedeker. Berlinből jelentik, hogy Essenben 49 éves korában meghalt Baedeker Alfréd, a világhírű, több, mint 100 éves utazási könyvkiadó cég tulajdonosa, aki először jelentette meg idegen nyelven a híres idegenek kalauzolására szolgáló könyveket.

kárt mintegy 2 millió norvég koronára becsülik. A körülbelül egy millió tonnányi földtömeg ugyanis egy tenger-szembe zuhant és annak vizét annyira megduzzasztotta, hogy a kicsapó hullámok 20 partmenti házat sodortak el. A halálos áldozatok száma eddigi jelentések szerint 24 ember.

(BERLIN.) Lengyel felsőszilézsiából a vajda rendeletére kiutasítottak 8 német evangélikus lelkészt, kik már évek óta teljesítettek egyházközségeik élén lelkesítő szolgálatokat. A kiutasítás miatt, mely nemzeti szocialista propaganda-üzés miatt történt, a német sajtóban nagy a felháborodás.

(MANILLA.) O'Doherty hercegérsek ellen bombamerényletet követtek el. A hatóságok a tettet elfogták. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy tettét azért követte el, mert a főpap, ki különben sértetlenül maradt, legutóbbi pástörleveleiben a kommunizmus ellen használt igen éles kifejezéseket.

(BERLIN.) A belügyminisztérium rendelkezéssel feloszlaltott 24 teozófus páholyt és vagyonát az állam javára koboztatta el. A rendeletnek nincs indokolása.

Gyerünk szorakozni a MIRISZLAY BOROZÓBA

a volt Tornavivoda mellett.
Str. Masaryk No. 3.
Hosszuaszóli borok termelői
árban.

Teképalya. — 2 fogásos vacsora
1 negyed liter borral 25 lel.

(KAIRÓ.) A Mausky negyedben kitört tüzvész halálos áldozatainak száma 8-ra emelkedett. A hatósági vizsgálat kiderítette, hogy a veszedelmet vigyázatlanság idézte elő.

(LENS.) A városi hivatal összes alkalmazottai sztrájkba léptek és 20 százalékos munkabéremelést követelnek.

(WASHINGTON.) A szenátus 36 szóval 26 ellenében elfogadta a héliumgáz kivételére szóló törvényjavaslatot, megszorította azonban azzal, hogy a kivétel minden esetben a National Munitions Controlboardnak és a külügyminiszternek kell engedélyeznie.

(SAINT BRIEUX.) A városi textil és dokkmunkások letették a munkát. Az egyeztető tárgyalások megindultak.

(SYDNEY.) Az újdélvaesi kormány ismét engedélyezte az Egyesült Királyság lakói számára a bevándorlást. A kontingenst szeptember hóban teszik közzé.

(LONDON.) A statisztikai hivatal kimutatása szerint a közlekedési szerencsétlenségek folytán elhaltak száma az év első felében Anglia területén 3625 volt, több 187 esettel, mint egy évvel ezelőtt.

(NÁPOLY.) A kikötő közelében kigyulladt és elsüllyedt kórházhajónak, a Heluannak, 150 utasát mind megmenettették. Sérülést is csak egy matróz szenvedett, ki azonban már el is hagyta a kórházat.

(PÖRTSCHACH.) XIII. Alfonz spanyol exuralkodó két napig vendége volt Windsor Edward hercegnek, akivel több golf mérkőzést vívott meg.

(MESSINA.) Mussolini miniszterelnök befejezte szicíliai körútját és tegnap este a hadgyakorlatok színhelyére utazott.

(KAIRÓ.) Az egyiptomi kormány elhatározta katonai létszámának emelését.

(MARIAZELL.) A Steiermark környékén dühöngő nyári viharok következtében ugyszólván mindenhol árvizeket jelentenek.

(VARSO.) Új lengyel-német kereskedelmi tárgyalások kezdődtek.

(BERLIN.) A német főváros megalapításának 700 éves évfordulóját tegnap az összes iskolák is megünnepezték, melyek erre a célra berendelték szabadságon levő tanulóikat.

(LONDON.) Az angol külkereskedelmi forgalom ezidén a tavalyihoz viszonyítva 25 százalékkal emelkedett.

(KALKUTTA.) Egész India területén óriási árvizek pusztítanak. A halálos áldozatok száma több ezerre emelkedett, mert falvak százait sodorta el az áradat.

(LAUSANNE.) XIII. Alfonz exkirály unokahúgát tegnap vezette oltárhoz Czartoriski orosz emigráns herceg.

(BERLIN.) A 23 résztvevő nemzet delegátusa által megtartott nemzetközi homeopata kongresszus véget ért.

Budapesti ügyvédek tragédiája Olaszországban. Milánói jelentés szerint vasárnap este Udine közelében dr. Kiss Albert és dr. Szabó György neves budapesti ügyvédek, motorkerékpáron teljes sebességgel szaladva, belefutottak egy szembejövő gépkocsiba. Dr. Kiss a szerencsétlenségnél életét vesztette, dr. Szabó pedig életveszélyesen megsebesült.

A baloldali Spanyolország biztosítja a vallások szabad gyakorlását. Valenciából jelentik: A köztársasági kormány elhatározta, hogy a spanyol köztársasági alkotmány 26. szakasza értelmében biztosítani fogja az összes bevett vallásoknak a szabad gyakorlatot. Ilyen értelemben meg is történtek már a szükséges intézkedések.

Hosszu és végzetes kimenetelű háborút jósolnak a Távolkeleten

Általános mozgósítást rendelt el a japán kormány

(NEWYORK.) Washingtoni jelentés szerint az amerikai szövetségi bankok vezetősége úgy döntött, hogy a távolkeleti háborúra való tekintettel mindazon bankfiókokat, melyek a szövetséghez tartoznak és a zavargásoktól sújtott városokban vannak, zárják be. A rendelkezésről haladéktalanul tegyenek jelentést.

Rendkívüli ülészsakra ül össze a japán parlament

(TOKIO.) A minisztertanács a háborus helyzetre való tekintettel, elhatározta, hogy 7 napi rendkívüli ülészsakra összehívja a parlamentet. A rendkívüli ülészsak szeptember 3-án veszi kezdetét.

Hogyan végződik a távolkeleti háború?

(LONDON.) A Manchester Guardian katonai munkatársa szerint a távolkeleti háború előreláthatólag hosszú tartamú lesz. A harcok mindennek ellenére a kínaiak legyűrődésével fognak végződni. Végeredményben azonban a háború kimenetele Japánra nézve is katasztrofális jelentőségű lesz.

A Daily Telegraph közlése szerint az angol kormány mindent megtett a háborus tüzvész előadására, eddig azonban eredménytelen maradt az igyekezete. Annyit azonban sikerült elérnie, hogy a veszélyeztetett területekről több ezer nőt és gyermeket elszállítottak.

ter, aki jelenleg a cseh fővárosban tartózkodik, különböző vasipari érdekeltségekkel egyezséget kötött.

Eszerint a vállalatok 10 millió font hitelt folyósítanak Kínának. Az összeg erejéig hadiszereket és egyéb szükségleti cikkeket szállítanak a nankingi kormány részére.

Levegőbe repült egy lőszerraktár (TOKIO.) A Domei távirati iroda jelentése szerint Chiota közelében, eddig még ismeretlen okból levegőbe repült egy lőszerraktár.

A robbanás ereje a falu 300 házát is rombadöntötte.

A romok alól eddig számos halottat és sebesültet emeltek ki.

Elszállítják a holland és magyar alattvalókat

(BATÁVIA.) A holland délázsiai kormányzó hatóságok felszólították a Sanghaiban élő hollandiai és magyar alattvalókat, illetve állampolgárokat, hogy a kikötőbe érkező Tasman hajó fedélzetére szálljanak, amely Jávába szállítja őket.

Bomba esett egy angol zászlóshajóra

(SANGHAI.) A harcok során több kínai repülőgép bombát vetett a sanghaji kikötőt ostromló japán hadihajókra.

Az egyik bomba a közelben horgonyzó Augusta nevű angol zászlóshajó mellett zuhant le és könnyebb sérüléseket ejtett a hajón.

Általános mozgósítást rendeltek el Japánban

(SANGHAI.) Jól informált forrás szerint a japán kormány általános mozgósítást rendelt el.

Cseh hitel Kínának

(PRÁGA.) Kung kínai pénzügyminisz-

Floriába utazott a király

(CONSTANTA.) Őfelsége II. Károly király Mihály nagyapja kíséretében elhagyta a várost, ahol mint tegnapi számunkban jelentettük, részt vett a nagyarányú flotta-ünnepségeken. Az uralkodó Floriába utazott, ahol a fürdőhely polgármestere üdvözölte, melyre Őfelsége keresetlen szavakkal válaszolt.

Forradalom tört ki Irakban

(BAGDAD.) Lapunk más helyén beszámoltunk az iraki merénylettel kapcsolatos kormányválságról. Újabb jelentések szerint

Irakban forradalom tört ki.

A forradalomról részletes jelentés még nem érkezett, mert Bagdaddal megszaktadt mindenféle telefon és táviró érintkezés. Annyit sikerült azonban megtudni, hogy az iraki hadsereg több hadosztálya fellázadt a kormányzat ellen.

Nyirő József színművét elfogadta a budapesti Nemzeti Színház

(BUDAPEST.) A Nemzeti Színház igazgatósága elfogadta Nyirő József, a kitűnő erdélyi író „Jézus faragó ember” című színművét. A darab tartalma nem azonos az író hasonló című hosszabb novellájával.

— Halálozás. Ma reggel 6 órakor hosszas betegség után meghalt Kleimann Sámuel, városunk köztisztviselője, álló polgára. Az elhunyt 77 esztendő volt. Temetése délután 3 órakor a Str. Londreien levő Chevra Cadissa halottas házból lesz. Halálát gyermekei kívül kiterjedt rokonság és számos tisztelője gyászolja.

— Büntetéstől való félelmében felakasztotta magát egy budapesti sofőr. Budapestről jelentik: Bittner János autótaxis sofőr az éjszaka folyamán felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkosságnak szomorú előzménye van. Bittner ugyanis néhány nappal ezelőtt elűtött egy motorkerékpárost, amelynek következményeként elvették hajtási igazolványát. A szerencsétlen ember a további büntetéstől való félelmében, hogy nem kapja vissza a számára egzisztenciát jelentő sofőr-igazolványt, szánta el magát végzetes tetteire.

Magyarország legjobb uszói és vízipólócsapata a jövő év szeptemberében mégis elutazik Japánba

(BUDAPEST.) A Magyar Uszósövetség hivatalos értesítést kapott a Tokióban székelő Japán Uszósövetségtől, hogy az elterjedt hírekkel szemben Japán 1938 szeptemberében szívesen látja vendégül a legkiválóbb magyar uszókat és a többszörös világ bajnok magyar

vízipólócsapatot. A Japán Uszósövetség hivatalos megkeresése nagy örömet keltett a magyar fővárosban és a magyar uszók s vízipólósok lelkiismeretes edzéssel készülnek a most már biztosra vehető magyar-japán uszó és vízipólómérkőzésre.

Pénteken nagy rádióbeszédet mond Mussolini

(RÓMA.) Mussolini a szicíliai hadgyakorlatokkal kapcsolatban pénteken nagy beszédet mond Palermóban. A beszédet 17 óra 45 perckor számos külföldi leadó is közvetíteni fogja.

Újabb római híradás szerint a szicíliai hadgyakorlatok során egy vadászrepülő kényszerleszállás közben házfedélnek csapódott és a pilóta, miután a gép darabokra zúzódott, életét veszítette.

Veszedelemes házitolvajt tett ártalmatlanná a III. ker. rendőrség

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Szenzációs fogást eszközölt a kolozsvári rendőrség az éjszaka folyamán. Özv. Gál Józsefné, Str. Livezii 12. szám alatt lakó asszony az utóbbi időben észrevette, hogy nap-nap után tűnnek el lakásából különböző ruhaneműk és egyéb holmik. Utoljára is nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy a rejtélyes tolvaj 18 ezer lej értékű ékszereit is elvitte. Az özvegy asszony minden egyes esetben a lopást bejelentette a III. kerületnél, ahol bevezették a szokásos nyomozást, de eddig eredménytelenül. A károsult asszonynak ebből kifolyólag egyéb kellemtelenségei is voltak. Hozzá tartozói ugyanis azzal gyanúsították meg, hogy önbetöréssel van szó és az eltűnt értékes tárgyakat házibárátjának ajándékozta oda. Tegnapi délután azután Pop Jacob kapitány és Gold bünygyi nyomozó leleplezték a háziszarkakt Nagy Rózsi Str. Chintaului 4. szám alatt lakó fiatal asszony személyében, akinél a házkutatás során nagyobb mennyiségű lopott holmit találtak, amelyek özv. Gál Jó-

zsefnétől származnak. A továbbiakban Salamon Sándor Chintaului 48. szám alatti háztulajdonosnál, valamint Balog Józsefné Chintaului 8. szám alatt lakó asszonynál találtak több értékes kézimunkát, amelyeket Nagy Rózsi értékesített. Az eltűnt ékszerekre azonban még mindig nem bukkantak rá, úgy, hogy a nyomozást széleskörben folytatják. Nagy Rózsi kihallgatása folyik.

— Mentők hireiből. Babután Anna 23 éves, Str. Lingurarilorban lakó cigányasszony ma délelőtt egyik készülő épület faláról, ahol mint munkásnő dolgozott, egyensúlyát veszítve lezuhant. Súlyos bordatörést és belső sérüléseket szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították. — Lakatos Augusztin 29 éves fenesi fuvaros szekérét ma reggel 7 órakor egy luxus autó eltűtötte. A fuvaros könnyebb sérüléseit a mentők kötözték be.

Öfelsége elnököl a sinai kisantant konferencián

(BELGRÁD.) A Politika jelentése szerint az idei kisantant konferenciát augusztus 30-án és szeptember első napjaiban tartják Sinajában. A konferencián Őfelsége Károly király fog elnökölni. A konferencia tagjai később II. Károly király hajóra szállnak és tanácskozásait a Dunán folytatják.

Weizmann lett újra a cionista végrehajtó bizottság elnöke

(ZÜRICH.) A cionista kongresszus befejezte a tanácskozását. Végső határozatként kimondották, hogy állandó londoni székhellyel egy információs irodát létesítsenek. A megejtett választások során a végrehajtó bizottság elnökéül dr. Weizmannt választották meg.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, munkatársaknak és ismerősöknek, kik szeretett testvérünk, Cheol Antalné temetésén résztvettek és fájdalmukat enyhíteni igyekeztek, ezuttal mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

— Gazdátlan kacsákat találtak. Takács József, Hodis ucca 22. szám alatti lakos tíz gazdátlan kacsát talált az uccán kóborogva. Igazolt tulajdonosa a kacsákat a városi majorban átveheti.

— Huszonötezer autós-koldus van az Amerikai Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: A szövetségi rendőrség kimutatása szerint az Egyesült Államok területén 25.000 azoknak a koldusoknak száma, akik gépkocsin üzik „mesterségüket.” A koldusok rendszert az úgynevezett „gépkocsi-temetőben” elhagyott rozoga járműveket használják fel ezeken járják be a kiszemelt területeket. A községek határában járműveiket elrejtik, gyalog járják be az uccákat s az összegyűjtött alamizsnát kocsiba rakva, továbbhajtának. Ennek a korszerű módszernek tudható be, hogy a koldulás üteme az Egyesült Államokban lényegesen meggyorsult, a koldusok gyakran néhány nap alatt egész országrészeket bejárnak.

— Esküvő elől elszökött a menyasszony. Ma délelőtt Keresztes Béla Irisztelepen lakó fiatalember könnyező szemmel jelent meg az ügyeletes rendőrtisztnél s elpanaszolta, hogy menyasszonya, névszerint Gáll Ilona 18 éves gyári munkásleány ma reggel nyomtalanul eltűnt, holott éppen ma délelőtt kellett volna, hogy megtartsák polgári esküvőjüket. A leány anyjának állítása szerint a menyasszony azzal távozott el a reggel, hogy valami bevásárlásokat akar végezni a szomszéd üzletben, magával vitt 280 lejt, de meglepetésükre nem tért vissza. Pop Jacob kapitány az inpekciós rendőrtiszt az ügyben széleskörű nyomozást indított, mert közben a „pártában” maradt vőlegény arról értesült, hogy menyasszonyát egy kajántói fiatal iparos szöktette volna meg és a reggeli gyorsvonattal Bukarest felé vették útjukat.

— Egyezkedő tárgyalások a munkaügyi felügyelőségen. A kolozsvári munkaügyi felügyelőség most tárgyal a Schull-féle kendőgyár, továbbá a Belga Romana textilipari gyár munkásainak béremelési követelését. A munkások 30 százalékos fizetésemelést követelnek. A tárgyalások során ideiglenes megállapodás létesült a Schull-igazgatósága és a munkások között, viszont a Belga Romana textilgyár igazgatósága és ennek munkásai között még nem jött létre megegyezés. A jelek szerint itt bérharcra van kilátás.

— Pénzt takarít meg, ha bucarestii peres ügyeiben ottani jogtanácsosunkat bízza meg és mindennemű bucarestii ügyével megbízottunkhoz fordul. Felbélyegzett válaszboríték alapján azonnal intézkednek. Cim: Administratia „Jóestet” Bucaresti 2. Str. General Manu 22. în fund. Ugyanitt lehet lapunkra előfizetni.

CENZURAT.